

การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

The Development of Reading and Writing Cluster
Words Skills for Pratom 3 students Using Lesson Practice

นางอำไพ กล้าดิษฐ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

พ.ศ. 2550

วิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เดือน ปี 18 ก.ย. 2551

ทะเบียน 00216654

รายนาม ๐๔
372.6
66957
2550

THE DEVELOPMENT OF READING AND WRITING
CLUSTER WORDS SKILLS FOR PRATOM 3
STUDENTS USING LESSON PRACTICE

MRS. AMPHAI KLUMDIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Curriculum and Instruction
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University.

2007

วิทยานิพนธ์ การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

โดย นางอำไพ กล้าดิษฐ์

สาขา หลักสูตรและการสอน

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ.สุพิศวง	ธรรมพันทา
กรรมการ	ผศ.อัศวิทย์	เรืองรอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รศ.ดร.สุศักดิ์ นลาบมาลา)

..... กรรมการ
(ผศ.สุพิศวง ธรรมพันทา)

..... กรรมการ
(ผศ.อัศวิทย์ เรืองรอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รศ.มุกดา พิภพลาภอนันต์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ
The Development of Reading and Writing Cluster Words Skills
for Pratom 3 students Using Lesson Practice

บทคัดย่อ
ของ
นางอำไพ กล้าดิษฐ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพิศวง ธรรมพันทา ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัศวิทย์ เรืองรอง คณะกรรมการที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้แนวทางแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ของวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้นจนจบด้วยความเมตตาและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์มุกดา พิภพลาภอนันต์ และอาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อ การปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบพระคุณผู้อำนวยการจรรยา รอดเจริญ อาจารย์ฉันทนา สุคนธวิษ และอาจารย์จิระ แก้วบุญเรือง ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณคณะครูและขอขอบคุณนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีบารุง ที่ได้ให้ความร่วมมือจนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ และสมาชิกในครอบครัว ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

อำไพ กล้าดิษฐ์

อำไพ กล้าดิษฐ์ (2550) การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต, กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิศวง ธรรมพันทา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครวิทย์ เรืองรอง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสามัคคีบำรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ จำนวน 7 แบบฝึก 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 7 แผน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ จำนวน 2 ชุด สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานคือ t - test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 แบบฝึก สามารถพัฒนาทักษะของนักเรียนในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ
2. นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Amphai Klumdit (2007) The Development of Reading and Writing Cluster Words Skills for Pratom 3 students Using Lesson Practice according to the graduate degree thesis, Bangkok; Rajphat Bhansomdejchaopraya university.

Associate professor : Supisuang Dhampanta

Akhawit Ruengrong

Abstact

The objectives of this study was to develop reading proficiency and Cluster words reading and writing for Pratom 3 students and construct Cluster words reading and writing exercise for the students. The sample group in the experiment was Pratom 3 students , second semester , academic year 2550 Samackeebumrung school. The studying instrument were ; 1) Cluster words reading and writing exercise ; 7 exercises 2) Studying management plan with 7 types of exercises 3) 2 sets of Cluster words reading and writing tests and t-test (Dependent Samples) was a statistical method to test the hypothesis.

Results

1. The Cluster words reading and writing tests for Pratom 3 students could improve the students' reading and writing proficiency.
2. The average scores of the students after the study was higher than the before result at the level of statistical significanca .05.

สารบัญ

		หน้า
	ประกาศคุณูปการ	ก
	บทคัดย่อภาษาไทย	ข
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
	สารบัญ	จ-ช
	บทที่	
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	สมมติฐานการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสามัคคีบำรุง.....	10
	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	13
	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ.....	16
	ปรัชญาการศึกษา.....	31
	จิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้ในการสร้างแบบฝึก.....	34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3	วิธีดำเนินการวิจัย	46
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
	ตัวแปรในการวิจัย.....	46
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
รูปแบบของการวิจัย.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 ผลการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ.....	55
ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ.....	56
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปราย.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	73
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
ภาคผนวก ค ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ , ค่า p ค่า r และคะแนนความสามารถ.....	103
ภาคผนวก ง ประวัติย่อผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนบุคลากรโรงเรียนสามัคคีบำรุง จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา.....	11
2	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนสามัคคีบำรุง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ.....	12
3	การเปรียบเทียบความสามารถในการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ.....	57
4	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ.....	104
5	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้.....	105
6	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	107
7	แสดงค่าระดับความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	109
8	คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ.....	111

สารบัญตาราง

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ.....	9

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์และความเป็นไทยของคนในชาติที่มีภาษาใช้เป็นของตนเอง ภาษาไทยมีวิวัฒนาการต่อเนื่องมานับพันปี ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการศึกษา บังคับให้คนไทยทุกคนได้เรียนอ่านและเขียนหนังสือไทย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงและดำเนินชีวิตร่วมกันได้อย่างเหมาะสมในสังคมไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 39) กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มวิชาทักษะ ซึ่งเป็นพื้นฐานทางวิชาการและเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 5 ด้าน คือ การฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ให้สัมพันธ์กัน เพราะมีความสำคัญเท่า ๆ กัน สุนีย์ สีนุเดชะ (2547 : 1) แสดงความเห็นว่าการก้าวหน้าของทักษะหนึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี แต่เดิมหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2533 กำหนดทักษะทางภาษาไว้เพียง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยไม่คำนึงถึงทักษะการดูกันมากนัก แต่ขณะนี้ทักษะการดูมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากการดูเป็นการรับสารจากสื่อภาพสื่อเสียง และแสดงทัศนะได้จากการรับรู้สาร ดีความ แปลความ วิเคราะห์และประเมินคุณค่าสารจากสื่อ เช่น การดูโทรทัศน์ การดูละคร การดูภาพ การดูงาน ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการดูไปใช้ในการพูดและการเขียนต่อไป ซึ่ง สวคร บุญเลิศ (2538 : 127) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาเริ่มพัฒนามาจากการฟัง เมื่อฟังเข้าใจก็สามารถพูดได้ และหลังจากนั้นจึงค่อย ๆ เรียนรู้เพื่อจะอ่านและเขียนต่อไป ทั้งนี้เพราะทักษะทั้งสองประการหลังต้องอาศัยทักษะการฟัง การดูและการพูดเป็นพื้นฐาน พิอน เปรมพันธุ์ (2542 : 103) กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการสื่อสารเพื่อแสดงความรู้สึกรู้สึกคิด โดยถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนการอ่านเป็นการรับรู้ความหมายและเข้าใจความหมายจากสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้นการฝึกทักษะทางภาษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องฝึกฝนให้ถูกต้องตาม

หลักเกณฑ์ทางภาษา เพราะหน้าที่สำคัญที่สุดของภาษาก็คือการสื่อสาร การใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้องแล้วคล่องจะเกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ

การสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 5 ด้านให้สัมพันธ์กัน โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียน นับว่าเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการรับสารและส่งสาร เพราะการอ่านเป็นทักษะที่ผู้เรียนใช้แสวงหาความรู้ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ทำให้เป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์ และช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ (กระทรวงวัฒนธรรม 2546 : 69) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของบันลือ พุกกะวัน (2532 : 8) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นหัวใจในการเรียนรู้ทั้งปวง และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยพัฒนาความคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้กระบวนการคิด (Thinking Process) ฟรานซิส เบคอน (อ้างใน รื่นฤทัย สัจจพันธ์ 2547 : 2) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ อัครวิทย์ เรื่องรอง (2548 : 22) ยังได้กล่าวว่า การอ่านเป็น "ศาสตร์" ที่ต้องเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจ และต้องฝึกฝนอยู่เป็นนิจ เพื่อให้เกิด "ปัญญา" ที่จะสื่อสารและสร้างสรรค์สังคมได้อย่างปกติสุข

ส่วนการเขียนก็มีความสำคัญต่อชีวิต เพราะเป็นเครื่องมือถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายตามความต้องการของผู้เขียน ซึ่ง วรณี โสมประยูร (2537 : 3) กล่าวว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจและเป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล ดังนั้นผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะทั้ง 2 ประการ อย่างถูกต้องจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา และฝึกควบคู่กันไป ดังที่ แมคคาย เดวิด และ ออร์เธอร์ (Mackay David and Others อ้างใน บันลือ พุกกะวัน 2532 : 130) กล่าวว่า อ่านกับเขียนต้องสอนควบคู่กันจึงจะได้ผล นั้นหมายถึง สอนอ่านแล้วต้องสอนเขียนด้วย จึงจะได้ประโยชน์ร่วมกัน การอ่านช่วยพัฒนาการเขียน การเขียนก็ช่วยพัฒนาการอ่าน การที่เด็กสามารถอ่านได้มาก ย่อมช่วยให้เด็กได้แบบอย่างในการเขียนสื่อความได้ดี ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สาระอื่น ๆ อีกด้วย

ถึงแม้ว่าทักษะการอ่านและการเขียนจะมีความสำคัญอย่างยิ่งดังที่กล่าวมาแล้ว แต่ปัญหาการอ่านการเขียนของเด็กและเยาวชนไทยก็ยังมีมากกว่าประเทศที่เจริญแล้ว กลิ่น สระทองเนียม (2550 : 61) กล่าวว่า ขณะนี้ทั้งกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่างให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ด้วยการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรส่งเสริมและกระตุ้นให้ทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ แต่ภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นก็ยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะเด็กไทยยังไม่เห็นคุณค่าของการอ่าน และจากรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สำนักทดสอบ

2549,ออนไลน์) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในระดับชาติ (National test) ปีการศึกษา 2549 พบว่า สาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คือร้อยละ 42.74 ซึ่งสมรรถภาพที่มีปัญหา ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน ปัญหาของการใช้ภาษาไทย คือ การออกเสียงพยัญชนะ สระและคำควบกล้ำไม่ชัด การใช้คำไม่ถูกความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการสอบวัดคุณภาพทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2549 ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตทุ่งครุ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65.00 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนสามัคคีบำรุง เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 61.38 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้เช่นเดียวกัน

ปัญหาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยไม่ประสบผลสำเร็จประการหนึ่ง นั่นก็คือ ปัญหาเรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง เหตุเพราะผู้เรียนไม่ได้รับการส่งเสริมให้ระวังในการพูด ไม่ได้รับการฝึกฝนอย่างถูกวิธี ครูผู้สอนปล่อยปละละเลยไม่ค่อยแก้ไขเมื่อผู้เรียนอ่านออกเสียงผิด ดังที่ สมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา (2530 : 3) ทรงแสดงความเห็นในเรื่อง "ปัญหาการใช้ภาษาไทย" ในการสัมมนาการใช้ภาษาไทยว่า การพูดตัวกล้ำหายไปมาก จำนวนผู้พูดไม่ถูกมีมากขึ้น ผู้พูดไม่ได้รับการส่งเสริมให้ระวังในการพูดให้ถูกต้องกันมาตั้งแต่เด็ก สิ่งเหล่านี้ทำให้ภาษาเปลี่ยนไปไม่น่าฟัง ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา นาคสกุล (2546 : 246) ที่กล่าวไว้ว่า ปัญหาการใช้ภาษาปัญหาแรก เป็นปัญหาการออกเสียง มีการสังเกตว่าคนที่มีการศึกษาน้อยมักจะออกเสียงควบ คว ขว ไม่ได้ เช่น ออกเสียงคำว่า ควาย เป็น ฟาย คำว่า ความ เป็น ฟาม หรือออกเสียง คว ขว สลับกับเสียง ฟ เช่น ไฟ ออกเสียง ไคว ควัน ออกเสียงเป็น ฟัน เป็นต้น เสียงควบกล้ำในภาษาไทยเป็นหน่วยเสียงสำคัญเท่า ๆ กับหน่วยเสียงอื่น ๆ ถ้าไม่ออกเสียงให้ชัดเจนก็อาจทำให้สื่อความผิดไปได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทักษะการเขียน เพราะการที่จะเขียนคำให้ถูกต้อง ผู้ใช้ภาษาจะต้องทราบความหมายของคำ ดังที่ ศรีจันทร์ วิชาติตรง (2542 : 253) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันมีผู้เขียนหนังสือผิดมาก เพราะขาดความเข้าใจในด้านการใช้ภาษาและไม่ค่อยได้ฝึกฝนกันอย่างเต็มที่ ทำให้หลายคนเขียนสะกดคำผิดเพราะไม่ทราบความหมาย เขียนผิดเพราะคำที่ออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนต่างกัน เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา เขียนผิดเพราะมีประสบการณ์ผิด และสิ่งที่พบเห็นบ่อยที่สุดคือ การเขียนผิดเพราะอ่านผิด การเขียนสะกดคำผิดนับเป็นปัญหาสำคัญของการเขียน เพราะจะทำให้ความหมายของคำตลอดจนข้อความที่ต้องการจะสื่อความหมายนั้นคลาดเคลื่อนไป

จากประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นเวลาหลายปีของผู้วิจัย ได้พบปัญหาการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำไม่ถูกต้องของนักเรียนอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงมี

ความสนใจที่จะศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่า การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษานั้นควรมีแบบฝึกทักษะทางภาษา เพราะภาษาไทยเป็นประสบการณ์ด้านทักษะ ถ้าขาดการฝึกฝนแล้วย่อมจะไม่เกิดทักษะ (กรรณิการ์ พวงเกษม 2535 : 39) ซึ่งกรีนและเพตตี (Green and Petty 1971 : 469 อ้างใน อารีย์ วาสน์อำนวย 2545 : 8) ยังได้กล่าวว่า แบบฝึกเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมทักษะทางการใช้ภาษา ช่วยให้ผู้เรียนทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง และช่วยให้ครูเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ชัดเจน นอกจากนี้งานวิจัยของ ศรศักดิ์ ศรีตระกูล (2541 : บทคัดย่อ) ยังพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนทั้งในด้านการอ่านและการเขียนได้ดีขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยอาศัยแนวคิดของธอร์นไดค์ (Thorndike) ที่กล่าวถึงกฎการฝึกหัดหรือกฎการกระทำซ้ำ จะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น และกฎการนำไปใช้ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงประโยชน์ที่ได้รับและเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และทฤษฎีการเสริมแรง ซึ่งอาศัยหลักทฤษฎีการเรียนรู้ของ สกินเนอร์ (Skinner) เชื่อว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้น โดยอาศัยการอ้างเงื่อนไข การเสริมแรงด้วยการยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัล จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ดีและใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 110 คน ของโรงเรียนสามัคคีบำรุง สังกัดสำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 35 คน

2. ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการศึกษาและทำการทดลอง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 เวลาในการทดลอง 7 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ระยะเวลา 4 สัปดาห์ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นรวม 7 แผน

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นคำศัพท์พื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยเลือกคำที่เป็นคำควบกล้ำจากบทเรียนที่ 1 - บทที่ 16 และคำควบกล้ำที่เป็นปัญหาทั่วไป

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

4.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ หมายถึง แบบฝึกหัดการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา

2. การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านและเขียนคำควบกล้ำ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการอ่านและเขียนคำควบกล้ำอย่างถูกต้อง

3. คำควบกล้ำ หมายถึง พยางค์ใด ๆ ที่ควบกับพยางค์ ร ล ว เวลาออกเสียงให้ออกเสียงควบกล้ำกัน ซึ่งประกอบด้วยคำควบแท้ และควบไม่แท้ แต่คำควบกล้ำที่ผู้วิจัยนำมาใช้ฝึกเป็นคำควบกล้ำแท้ที่เป็นปัญหาในการอ่านและการเขียน

4. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีบำรุง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

5. ทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ หมายถึง ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ วัดได้โดยการทดสอบการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำจากแบบทดสอบ

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ มีทักษะเรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสูงขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่านการเขียนคำควบกล้ำ มีทักษะในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสูงขึ้น
3. ได้แนวทางในการสอนเรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ที่สามารถนำไปใช้กับโรงเรียนอื่น ๆ ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำนั้น ผู้วิจัยได้นำปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาและทฤษฎีที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนมาประยุกต์ใช้ดังนี้ คือ

ปรัชญาการศึกษา

ในการจัดการศึกษา จำเป็นต้องนำเอาแนวคิดทางปรัชญามาประยุกต์ใช้กับการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรให้กับครู นักเรียน และการสอน ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของสังคม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำปรัชญาการศึกษา 3 ปรัชญามาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ และแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยเหตุผลดังนี้

1. ปรัชญาสาขาสารัตถนิยม (Essentialism) ผู้วิจัยมีแนวคิดที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
2. ปรัชญาสาขาพัฒนิยม (Progressivism) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง และได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ตามศักยภาพของตนเองได้เป็นอย่างดี
3. ปรัชญาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้เรียนรู้จักแสวงหาประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง จะทำให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของสิ่งที่ได้ และจะช่วยพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

จิตวิทยาและทฤษฎีทางการศึกษา

ภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญมากวิชาหนึ่ง เพราะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกัน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน ครูผู้สอนจะต้องพยายามฝึกฝนหาความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน รูปแบบของกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับเนื้อหา และบริบทของผู้เรียน ครูภาษาไทยที่ดีจะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยให้ดีขึ้น นอกจากนี้ครูผู้สอน

จะต้องศึกษาค้นคว้าจิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง จิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ มีดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย่ (Gagne) ทิศนา ขัมมณี (2545 : 75) ซึ่งได้จัดประเภทของการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก และเสนอรูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบ โดยพยายามเชื่อมโยงการจัดสภาพการเรียนการสอนภายนอกตัวของผู้เรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในสมองของคนเรา กานเย่ ได้เสนอระบบการสอนไว้ 9 ขั้น ดังนี้

- ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ
- ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์
- ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น
- ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่
- ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้
- ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ
- ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลป้อนกลับ
- ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์
- ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้

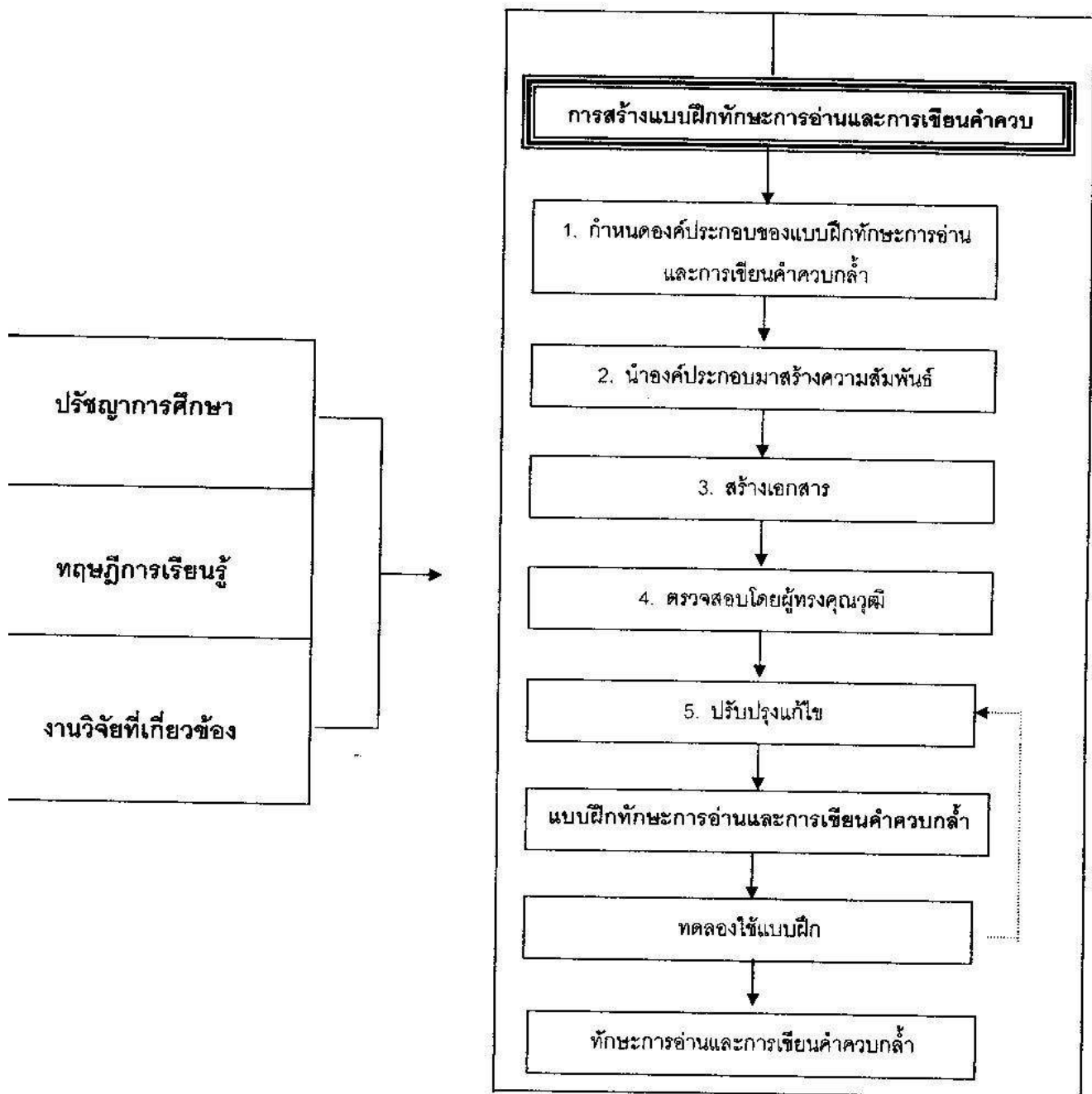
2. ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Classical Connectionism) ทิศนา ขัมมณี (2545:51) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง บุคคลจะมีการลองผิดลองถูก ปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว จะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ กฎการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ คือ

- 1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- 2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ จะทำให้การเรียนรู้มั่นคงถาวร
- 3) กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) หากได้มีการนำไปใช้บ่อย ๆ ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น

4) กฎแห่งความพึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจ ย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป

3. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอเรนต์ (Operant Conditioning) ของสกินเนอร์ (Skinner) ซึ่งเชื่อว่าการที่ผู้เรียนได้รับการเสริมแรง หรืออ้างเงื่อนไข จะทำให้ผู้เรียนกระทำสิ่งนั้นซ้ำ ๆ ซึ่งนักจิตวิทยาการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner) มีความเห็นว่า ส่วนหนึ่งของการพูดของเด็กเกิดจากการเสริมแรงของบิดามารดา หรือครูผู้สอนที่คอยแก้ไขคำพูดการออกเสียง และสนับสนุนการเปล่งเสียงของเด็ก เด็กควรได้รับการยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลเมื่อออกเสียงได้ถูกต้อง

เมื่อผู้วิจัยนำปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา ทฤษฎีการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบกันสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ จึงเกิดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสามัคคีบำรุง
2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544

3. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ
4. ปรัชญาการศึกษา
5. จิตวิทยาและทฤษฎีในการสร้างแบบฝึก
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสามัคคีบำรุง

โรงเรียนสามัคคีบำรุง ตั้งอยู่ริมคลองสะพานควาย เลขที่ 75 หมู่ 4 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร เปิดทำการสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2482 ในที่ดินของ นายแอ อิศดาเรศ เนื้อที่ 3 ไร่ 75 ตารางวา มีนายใช้ะ ซอและ เป็นผู้อุปการะ นายสมหวัง ยามูนี และคณะ เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนใช้ชื่อว่า "โรงเรียนประชาบาลตำบลบางมด 4 (สะพานควาย)"

ปัจจุบันโรงเรียนสามัคคีบำรุง เป็นโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. อาคารสถานที่	
อาคารเรียน (4 ชั้น)	จำนวน 2 หลัง
อาคารเรียน (3 ชั้น)	จำนวน 1 หลัง
อาคารโรงอาหาร (ชั้นเดียว)	จำนวน 1 หลัง
เรือนพักครู	จำนวน 1 หลัง
ห้องน้ำชาย	จำนวน 1 หลัง
ห้องน้ำหญิง	จำนวน 1 หลัง

บ้านพักครู	จำนวน 5 หลัง
บ้านพักภารโรง	จำนวน 1 หลัง
ศาลาเอนกประสงค์	จำนวน 1 หลัง
สนามเอนกประสงค์พร้อมหลังคา	จำนวน 1 แห่ง

2. ข้อมูลบุคลากร

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน

นายดำรงดี ไบดानी	ผู้อำนวยการโรงเรียน
นายเจด็จ เปี่ยมทรัพย์	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายธุรการ, ฝ่ายบริการ
นายจตุภูมิ เยาคำ	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ, ฝ่ายปกครอง

2.2 ครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรโรงเรียนสามัคคีบำรุง จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา

บุคลากร	ชาย	หญิง	วุฒิการศึกษา				รวม บุคลากร
			ต่ำกว่า ปริญญา	ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	
ผู้อำนวยการ	1	-	-	-	-	1	1
รองผู้อำนวยการ	2	-	-	-	1	1	2
ข้าราชการครู	14	23	1	33	-	3	37
ครูสอนศาสนา	3	-	1	1	-	-	2
เจ้าหน้าที่ธุรการ	-	1	1	-	-	-	1
นักการภารโรง	3	-	3	-	-	-	3
ครูพี่เลี้ยง	-	6	5	1	-	-	6
แม่ครัว	-	5	5	-	-	-	5
รวม	21	36	16	36	1	5	57

2.3 จำนวนนักเรียน

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนสามัคคีบำรุง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ระดับชั้น	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	รวม
รวมอนุบาล 1	52	56	108
รวมอนุบาล 2	57	44	101
รวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	58	48	106
รวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	57	44	101
รวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	69	59	128
รวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	67	61	128
รวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	51	71	122
รวมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	66	59	125
รวมทั้งสิ้น	477	442	919

3. การบริหารจัดการ

โรงเรียนสามัคคีบำรุง จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีหลักในการบริหารจัดการ ดังนี้

ปรัชญาโรงเรียน

การเรียนรู้ก่อให้เกิดปัญญา

คติพจน์ของโรงเรียน

สามัคคี มีวินัย ได้มาตรฐาน วิชาการเยี่ยม

ต้นไม้ประจำโรงเรียน

ต้นประดู่

สีประจำโรงเรียน

สีแดง - ขาว

- สีแดง หมายถึง ความรัก ความเชื่ออาทรของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน
- สีขาว หมายถึง ความสะอาด บริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนสามัคคีบำรุง จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยคำนึงถึงศักยภาพ

ของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม นำนวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ โดยชุมชนและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ภารกิจ

1. ผลิตนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันถึงประสงค์ของสังคมไทย
2. จัดหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ
3. พัฒนางานบริหารให้เป็นมาตรฐานเพื่อสู่การประกันคุณภาพ
4. อาศัยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร บุคลากรในการวางแผนและ

ดำเนินการพัฒนา

5. นำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ
6. นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กรมวิชาการ (2546 : 3) ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทุกคน สำหรับสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ดังนี้

1. คุณภาพของผู้เรียน

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบแต่ละช่วงชั้นไว้ว่า ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ ดังต่อไปนี้

- 1) สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็ว
- 2) เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค และเข้าใจข้อความที่อ่าน
- 3) นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิด คาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และกำหนดแนว

ทางการปฏิบัติได้

- 4) เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง
- 5) พูด และเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการได้
- 6) จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
- 7) จับใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็นเล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์จากเรื่องที่ฟังที่ดูได้
- 8) เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลางและภาษาถิ่น

- 9) สามารถเลือกใช้คำคลังของแต่งบทหรือกรองง่าย ๆ
- 10) สามารถนำปริศนาคำทายและบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น
- 11) ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การแสวงหาความรู้ และใช้ได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์
- 12) นำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมไปใช้ในชีวิต
- 13) มีมารยาทการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มีนิสัยรักการอ่าน และการเขียน

2. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยให้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสดงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้สอนจะต้องศึกษาวิเคราะห์ จุดหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตร

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนบทบาทของผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้บอกความรู้แก่ผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน โดยดำเนินการดังนี้

1) เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น กิจกรรมการเรียนรู้แบบทดลอง แบบโครงงาน แบบศูนย์การเรียน แบบสืบสวนสอบสวน แบบอภิปราย แบบสำรวจ แบบร่วมมือ เป็นต้น

2) คิดค้นเทคนิคกลวิธีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถคิดค้นรูปแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถด้านเนื้อหา ความสนใจ และวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน

3) จัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ ผู้สอนสามารถเลือกนำมาใช้หรือปรับใช้ โดยคำนึงถึงสภาพและลักษณะของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข

4. การวัดและประเมินผลการเรียนภาษาไทย

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยภาษา เป็นงานที่ยากซึ่งต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องแท้จริงเกี่ยวกับการทำงานของภาษาและการพัฒนาทางภาษา ดังนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่วัดผลการเรียนรู้ด้านภาษา จำเป็นต้องเข้าใจหลักการของกาเรียนรู้ภาษา เพื่อเป็นพื้นฐานการดำเนินงาน ดังนี้

1) ทักษะภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน ดู มีความสำคัญเท่า ๆ กัน และทักษะเหล่านี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน และความก้าวหน้าของทักษะหนึ่ง จะมีผลต่อพัฒนาการทักษะอื่น ๆ

2) ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษา เช่นเดียวกับทักษะการคิด ทักษะทางสังคม เมื่อผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาตามความต้องการที่แท้จริงของตนเอง และในสภาพการณ์จริง ทั้งในบริบททางวิชาการในห้องเรียน และชุมชนที่กว้างออกไป

3) ผู้เรียนต้องเรียนรู้การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนอย่างถูกต้อง ด้วยการฝึกฝน มิใช่การเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาแต่อย่างเดียว การเรียนการใช้ภาษาที่ประกอบด้วยไวยากรณ์ การสะกดคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ จะค่อย ๆ เพิ่มขึ้น เมื่อผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาของตน

4) ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาทางภาษาเช่นเดียวกันแต่จะต่างกันในเรื่องจังหวะก้าว และวิธีการเรียนรู้

5) ภาษา และวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด หลักสูตรที่ให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญ และเห็นคุณค่าของเชื้อชาติ วัฒนธรรม ภูมิหลังทางภาษา และความหลากหลายของภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองและกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้

จากหลักสูตรที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปสู่การประเมินความรู้ ความสามารถในเรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่าน เป็นปัจจัยสำคัญในการแสวงหาความรู้และพัฒนาบุคคล เพราะการอ่านช่วยให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา กระตือรือร้น ฤทธิเดช และคณะ (2550 : 40) กล่าวว่า การอ่านจัดได้ว่าจำเป็นมากในยุคปัจจุบัน เพราะเป็นยุคที่วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การอ่านเป็นวิถีชีวิตตามความก้าวหน้าของโลกได้เป็นอย่างดี และ สมใจ บุญอูฐพิภิญโญ (2543 : 20) ยังได้กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านนับว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ การฝึกให้เด็กได้อ่านอยู่เสมอ จะช่วยพัฒนาการอ่านได้รวดเร็ว แม่นยำ และปลูกฝังนิยมให้เด็กรักการอ่าน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเรียนในวิชาต่าง ๆ ดังนั้นครูควรฝึกให้เด็กเป็นนักอ่านที่มีคุณภาพ

1.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

คำว่า การอ่าน นั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้คล้าย ๆ กันดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 917) ให้ความหมายไว้ว่า "การอ่าน เป็นคำกริยา หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ คิด นับ (ไทยเดิม)"

บันลือ พุกกะวัน (2538 : 2) ได้สรุปแนวคิดของการอ่านว่า การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูด โดยการผสมเสียงเพื่อให้ใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด

แมนมาส ขวลิขิต (2534 : 23) กล่าวว่า "การอ่าน คือ การใช้ศักยภาพของสมองเพื่อรับรู้ แปลความ และเข้าใจปรากฏการณ์ข้อมูลข่าวสาร เรื่องราว ประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ตลอดจนสาระอื่น ๆ ซึ่งมีผู้ที่แสดงออกโดยสัญลักษณ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อสื่อสาร

บุชและฮิบเนอร์ (Bush and Huebner, 1970 : 4) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการคิด หัวใจสำคัญของการอ่านคือการที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านได้นำสัญลักษณ์ที่อ่านไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งจะทำให้เกิดมโนภาพขึ้นในใจของผู้อ่าน

สรุปได้ว่า การอ่าน คือกระบวนการรับสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และแปลความหมายออกมาเป็นสัญลักษณ์ เพื่อให้สื่อความคิดและความหมายให้เข้าใจตรงกัน และสามารถนำความความคิดและความหมายนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ปัจจุบันเป็นยุคของข่าวสาร การอ่านจึงมีความสำคัญมากในชีวิตประจำวันของทุกคน ข้อมูลหรือความรู้ ความเจริญในแทบทุกด้านได้รับการเผยแพร่ในรูปของสิ่งตีพิมพ์ บุคคลในวงการต่าง ๆ จึงควรมีความรู้และความสามารถในการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติในที่สุด

ฟรานซิส เบคอน (อ้างถึงใน ดวงรัตน์ คุณเจริญและคณะ. 2538 : 105) นักการศึกษาที่สำคัญของโลกกล่าวว่า "การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์" นั่นก็เพราะว่า การอ่านช่วยพัฒนาความคิดและจิตใจให้กว้างขึ้น รู้จักพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม สามารถนำความรู้ ความคิด และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่าน มาตัดสินใจเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างรอบคอบและสมเหตุสมผล ผู้ที่อ่านมากจึงเป็นผู้ที่ก้าวหน้าไม่หยุดนิ่งลำหั่ง เพราะหนังสือเปรียบประดุจชุมทรัพย์

นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 10-11) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1) การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้ การเรียนการสอนย่อมพบอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง พฤติกรรมในการเรียนของเด็กจะเปลี่ยนไป หยอยเหงา เก็บกด หรือมีอะไรจะแสดงออกต่าง ๆ ในลักษณะทดแทนปมด้อยเหล่านั้นก็มี ครูจำเป็นต้องเอาใจใส่ช่วยเหลือ แก้ไข (ซ่อมเสริม) ตั้งแต่เริ่มอ่านบทเรียนแรกทันที

2) เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถร่วมเรียน ร่วมเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ดี ตรงกันข้าม การที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่าน ย่อมขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจในตนเอง

3) การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้เพราะไม่ว่าโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาใดในโลก ก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่เด็กจะค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างจุใจ หรือตามความจำเป็นของเด็กเหล่านั้นได้ดี

4) การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจ การปรับปรุงอาชีพเมื่อพ้นวัยประถมศึกษา อาจเรียนรู้จากกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5) การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีที่จะรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ของบ้านเมือง การปกครองที่พลเมืองดีจะต้องให้ความร่วมมือแก่ทางราชการได้ดี

6) การอ่านเป็น จะเป็นเครื่องมืออย่างสำคัญในการพินิจ เลือกตัดสินใจที่จะเลือก ตัวแทนในด้านการเมือง การปกครอง อันเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7) การอ่านย่อมเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะช่วยให้เด็กวัยประถมศึกษา หรือพ้นวัย ประถมศึกษาก็ตาม สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยใช้การอ่าน ทั้งยังจะได้รับความเพลิดเพลิน ช่วยพัฒนาจิตใจ และอื่น ๆ ได้ดีอีกด้วย

8) การอ่านจะทวีความสำคัญมากขึ้นโดยลำดับ ที่ช่วยให้รอบรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสื่อสาร การพยากรณ์อากาศ เพื่อการปรับตัว ปรับปรุงอาชีพ ยิ่งสังคม เจริญขึ้นมากเพียงใด การอ่านก็จะทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น

จึงสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ และมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะการอ่านช่วยให้ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ทำให้เป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์ ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ประสบการณ์บางอย่างเราไม่อาจประสบได้ด้วยตนเอง แต่เราสามารถรับรู้ได้จากการอ่าน เช่น การเดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ การอ่านทำให้ผู้อ่านเกิดปัญญา เนื่องจากการอ่านทำให้มีความรู้ ความคิดที่กว้างไกล ทำให้เกิดความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสังคมได้ดีขึ้น และการอ่านช่วยทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียดได้ เช่น การอ่านนวนิยาย เรื่องขำขัน

1.2 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

สนิท สัตโยภาส (2532 : 98) ได้พิจารณาจุดมุ่งหมายของการอ่านตามหลักสูตร พบว่า หลักสูตรได้มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้านการอ่าน 3 ประการ ได้แก่

- 1) สอนให้เด็กอ่านออก คือ อ่านได้ถูกต้องทั้งอ่านออกเสียงและอ่านในใจ
- 2) สอนให้เด็กอ่านแตก คือ อ่านได้รวดเร็วเก็บใจความสำคัญได้ พร้อมทั้งสามารถนำสิ่งที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์
- 3) สอนให้อ่านเป็น คือ สามารถใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินและมีนิสัยรักการอ่าน

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2536 : 8) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่าน สรุปได้ดังนี้

- 1) อ่านเพื่อความรู้ มนุษย์โดยทั่วไปย่อมต้องการให้ความรู้ของตนงอกงามขยาย ขอบเขตออกไปเรื่อย ๆ ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัญหาในสิ่งที่ไม่เข้าใจ ต้องการรู้ข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัจจุบัน อดีต และอนาคตให้มากยิ่งขึ้น ความรู้ต่าง ๆ ดังกล่าวหาได้ด้วยกรอ่านทั้งสิ้น

2) อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เขียนแสดงความคิดเห็น ไม่ว่าจะ เป็นบทความ สารคดี หรือผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย จะช่วยให้ความคิดเห็นของผู้อ่าน กว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถนำมาเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์แก่ตนได้

3) อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน การอ่านงานประเภทบันเทิงคดี หรืองานที่ไม่เป็นทางการมากนัก ทั้งจากหนังสือ นิตยสาร วารสาร หรือหนังสือพิมพ์ ตลอดจนนวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี นิทาน เป็นต้น จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายความเครียดได้เป็นอย่างดี

4) อ่านเพื่อความจรรโลงใจ ได้แก่ การอ่านหนังสือที่จะช่วยเสริมกำลังใจให้มีความมุ่งมั่นฝ่าฟันปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตได้ การอ่านงานเขียนเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม ประวัติชีวิตบุคคลอื่นในสังคม เหล่านี้ล้วนเป็นการอ่านเพื่อความจรรโลงใจทั้งสิ้น

5) การอ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ มนุษย์เรามีความต้องการตามธรรมชาติหลายอย่าง เช่น ต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการให้สังคมยอมรับ ต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น ในความเป็นจริง มนุษย์ไม่อาจประสบความสำเร็จทุกประการได้ การเป็นแนวทางช่วยตอบสนองความต้องการดังกล่าวได้

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่าน จึงอยู่ที่การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และพัฒนาตนเองในด้านการอ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องฝึกอ่านให้ออก อ่านให้คล่อง และอ่านให้เป็น แล้วจับใจความเรื่องที่อ่านเพื่อสังเคราะห์ข้อความที่อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

1.3 หลักการสอนอ่าน

บันลือ พดุกษะวัน (2532 ; 14-15) ได้เสนอวิธีการสอนหลัก ๆ ได้ 3 วิธี คือ

1) วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Method) เป็นวิธีสอนแบบดั้งเดิม บางตำรา เฉพาะอเมริกานั้นเรียกวิธีสอนอ่านแบบนี้ว่า Discarded Method เป็นวิธีสอนอ่านที่เลิกราหรือล้าสมัยแล้ว เพราะเหตุหลายประการ เช่น

- 1.1) สิ่งที่อ่าน หรือคำที่อ่านมีความหมายน้อย ไม่น่าสนใจ เพราะเน้นเสียง
- 1.2) เป็นการบังคับให้เด็กต้องฝึกอ่านโดยไม่รู้ความหมาย
- 1.3) มีเฉพาะตัวหนังสือ ไม่มีภาพช่วยการอ่าน ขาดเครื่องล่อใจให้อยากอ่าน
- 1.4) ต้องเรียนโดยท่องจำ ทำให้ประสบความสำเร็จยาก
- 1.5) รากภาษาของอังกฤษออกเสียงไม่คงที่ ทำให้การสอนโดยวิธีนี้ได้ผลน้อย

เฉพาะภาษาไทยเป็นภาษาที่มีสัญลักษณ์ออกเสียงคงที่ (Phonic language) ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช่วิธีสะกดตัวผสมคำ เพื่อ

- 1.1) ให้ผู้เรียนสามารถใช้หลักเกณฑ์ในการไล่เสียงสะกดอ่านคำใหม่ได้ดี

1.2) การอ่านด้วยวิธีสะกดตัวผสมคำนี้ สัมพันธ์กับการสอนเขียน คือ อ่านสะกดคำแล้ว เขียนตามคำที่สะกดไปได้ หรือเรียกว่า เขียนหรืออ่านโดยใช้เสียงพาไป (Sound blending) ได้ดี

วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำนี้ ได้แนวคิดมาจากการที่มนุษย์ใช้เสียงของภาพ และสอดคล้องกับความหมายของการอ่าน คือ อ่านออก

2) วิธีสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค (Basal Readers' Approach) วิธีสอนอ่านแบบนี้ มุ่งให้อ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมาย โดยมีภาพเป็นเครื่องล่อใจ ภาพช่วยในการอ่าน ภาพเป็นแนว (Cue) ช่วยบอกเรื่อง เป็นที่สนใจให้เด็กอยากอ่าน การอ่าน เป็นการอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาในการสอนอ่านตามทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) ที่ว่า การเรียนรู้เป็นส่วนร่วม คือ อ่านเป็นคำ ๆ เป็นประโยค แล้วจึงแยกสะกดตัวผสมคำฝึกอ่านภายหลัง ซึ่งมีผลสอดคล้องสนองความต้องการ ความสนใจ และทันใจของเด็กผู้เรียน ทำให้เด็กอยากอ่าน

2.1) บทเรียนอ่าน มีภาพช่วยเป็นเครื่องล่อใจให้อ่าน

2.2) ลักษณะของบทอ่านเป็นเรื่องราว น่าสนใจสำหรับเด็กผู้เรียน

2.3) คำที่อ่านควรเป็นคำที่เด็กคุ้นเคย หรือมีประสบการณ์ในการพูดของเด็กมาก่อน เมื่อเด็กอ่านคำเหล่านั้นเขาจะเข้าใจได้ดี เพราะเคยใช้พูดจากัน

2.4) แต่ละบทอ่านใช้คำน้อยคำ มีการซ้ำคำ ช่วยให้จำแม่น ใช้เป็นตัวนำในการแจกลูกคำได้ดี นั่นคือ มีคำแม่บท (Key words)

2.5) การดำเนินเรื่องรวดเร็ว สอดคล้องกับช่วงความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะอ่าน ไม่ต้องใช้เวลานาน

การสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค จะต้องสอนให้อ่านเรื่องราวทีละประโยค เพื่อมุ่งให้ฟังการอ่านแล้วรู้เรื่อง ฟังหลาย ๆ ประโยคก็สามารถสรุปเรื่องได้ จึงมีความสอดคล้องกับความหมายของการอ่าน คือ อ่านได้ หรือสอนอ่านเพื่อให้อ่านได้ และยังมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่มาของตัวอักษรที่ใช้ภาพเป็นสื่อในการอ่านอีกด้วย

3) วิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach) การสอนแบบนี้ คือการนำเอาประสบการณ์ที่เด็กเล่า มาเรียบเรียงเป็นเรื่องราว โดยการจัดรูปประโยคจังหวะ ลีลาให้น่าอ่าน เหมาะกับช่วงความสนใจในการอ่าน แล้วมีบทหรือประโยคสรุปให้ได้ความกะทัดรัด เป็นการหลอมรวมประสบการณ์ของผู้เรียนไปสู่ข้อสรุปที่เป็นคำศัพท์รวม (คำอรรถ) หรือคำศัพท์ที่มีการสรุปเป็นมโนทัศน์ (Concept formation) ได้ดีอีกด้วย

การส่งเสริมให้เด็กผู้เรียนระลึกถึงประสบการณ์เดิมของเขานั้น ขณะที่เด็กนึกภาพแห่งประสบการณ์ (ความหมายของภาพ) ได้แจ่มชัด เด็กก็จะแปลภาพ เล่าเรื่องจากความหมายของภาพแห่งประสบการณ์ที่ระลึกได้ ภาพแห่งประสบการณ์นี้เกิดที่จอสมอง จึงมีความสัมพันธ์กับการใช้ความหมายของภาพในการสื่อ (ธรรมชาติของตัวอักษร) และยังคงคล้องกับความหมายของการอ่านเพื่อการอ่านเป็นอีกด้วย

จากการศึกษาองค์ประกอบที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีแนวคิดว่าการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ การสอนอ่านในชั้นต้น จึงต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน สอนให้ผู้เรียนรู้จักลักษณะต่าง ๆ ของอักษรวิธี ต้องพยายามปลูกฝังความถูกต้อง ประสบการณ์ในการอ่าน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้เด็กตั้งแต่เริ่มอ่านหนังสือ การที่เด็กสามารถควบคุมการออกเสียงให้ถูกต้องตั้งแต่แรก จะทำให้เรียนรู้ภาษาที่สูงต่อไปง่ายขึ้น

2. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเขียน

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่พัฒนามาจากทักษะการฟังและการอ่าน ในชีวิตประจำวันของเราจะใช้ทักษะในการเขียนน้อยกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะการเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยาก ถ้าผู้เขียนไม่ได้ฝึกฝนให้มีความชำนาญแล้ว จะทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจความหมายตรงตามเจตนาของผู้เขียนได้ อัจฉิมา เกิดผล (2546 : 63) สรุปไว้ว่า การเขียนเป็นการสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการส่งสาร เพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบความรู้ ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียน

2.1 ความหมายและความสำคัญของการเขียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2530 : 15) กล่าวว่า "การเขียน ได้แก่ การขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข ขีดให้เป็นเส้นหรือรูปวาดต่าง ๆ แต่งหนังสือ

มีผู้ให้คำจำกัดความของ การเขียน ไว้หลายท่าน สรุปได้ดังนี้

การเขียน หมายถึง การแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ ความต้องการรวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกให้กับผู้อื่นทราบ การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวรปรากฏอยู่ยาวนาน

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 140) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1) เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน

2) เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน

3) เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องและผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจ
ในประสบการณ์ที่ผ่านมา

4) เป็นเครื่องมือถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัย
หนึ่ง หรือจากชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง

5) เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่าง
ต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน

6) เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคน
ปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่อง ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคี
ของคนในชาติ

7) เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียน
ได้จากวรรณกรรมหรืองานที่เขียนอื่น ๆ

8) เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจ
ให้สูงขึ้นได้

9) เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองใน
การแสดงความรู้สึกและแนวความคิด

10) เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อ
ตนเองและสังคม

2.2 จุดมุ่งหมายของการเขียน

การเขียนมีจุดมุ่งหมายต่าง ๆ หลายประการ วรรณี โสมประยูร (2537 : 141)
ได้กล่าวไว้ดังนี้

1) เพื่อคัดลายมือให้ถูกต้องตามลักษณะอักษร และคัดให้เป็นระเบียบชัดเจน
และอ่านง่าย

2) เพื่อให้มีทักษะการเขียนตามควรแก่วัย

3) เพื่อให้มีทักษะการเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี วรรคตอนถูกต้อง
และเขียนได้รวดเร็ว

4) เพื่อให้รู้จักเลือกภาษาเขียนที่ดี เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส

5) เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิด แล้วจัดบันทึก สรุป และย่อ
ใจความเรื่องที่อ่านหรือฟังได้

6) เพื่อถ่ายทอดให้มีจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรู้สึกนึก
คิดเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายอย่างแจ่มแจ้งชัดเจน

7) เพื่อให้สังเกต จุดจำ และเลือกเฟ้นถ้อยคำ ส่วนวนโวหารให้ถูกต้องตามหลักภาษา และสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการ

8) เพื่อให้มีทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ และสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

9) เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเขียน

10) เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียน ว่ามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การศึกษานหาความรู้ และอื่น ๆ สำหรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

2.3 หลักการสอนเขียน

สมใจ บุญอุรพิภิญโญ (2543 : 37) การสอนเขียนให้เด็กได้พัฒนาทั้งทักษะการเขียน และความสามารถในการแสดงตนเองได้อย่างเสรีเป็นเรื่องที่ยากลำบากพอสมควรที่จะทำให้สอดคล้องกัน เพราะถ้าให้เขียนตามรูปแบบที่กำหนดให้ก็มักจะเขียนไม่ค่อยได้แต่เมื่อปล่อยให้เขียนตามสบายก็มักจะเขียนไม่ได้ดี ดังนั้น กิตยวดี บุญซื่อ จึงเสนอหลักการเขียนไว้ 6 ประการ ดังนี้

1) ถ้าจะให้เด็กเขียนอย่างเสรี ครูต้องไม่เข้มงวดกับรูปแบบมากนัก เช่น ถ้าเด็กสะกดคำผิด หรือวางรูปประโยคไม่ถูกต้อง ก็ไม่ต้องกลับไปแก้แล้วแก้อีกหลายหน จนเด็กหมดแรงบันดาลใจ ครูควรปล่อยให้ผ่านไปก่อนโดยบันทึกไว้เพื่อจัดกิจกรรมฝึกข้อผิดพลาดเหล่านั้นในโอกาสต่อไป

2) ศึกษาปัญหาที่มีผลต่อการเรียนของเด็ก เช่น สมาธิและความสนใจ ความตั้งใจต่อสิ่งที่เขียน อุปสรรคและข้อขัดข้องที่ทำให้เด็กไม่พัฒนาการในด้านนี้เท่าที่ควร

3) จัดประสบการณ์และสร้างบรรยากาศที่จะช่วยและเร้าใจเด็กให้เกิดความกระหายที่จะเขียนที่จะแสดงออกเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ความฝัน หรือจินตนาการออกมาในรูปของการเขียน ไม่ว่าจะป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง โดยเด็กไม่รู้สึกรู้สึกว่าถูกบีบบังคับ แต่อยากจะทำกันเอง

4) ในการตรวจงาน ถ้าพบตอนใดที่ดีเด่นควรทำเครื่องหมายไว้เป็นพิเศษ เด็กจะได้รับทราบความสามารถของตัวเอง และถ้ามีข้อบกพร่องตอนใด ก็อาจจะช่วยได้โดยเรียกมาถามเหตุผลและอธิบายข้อผิดพลาดให้ฟัง ไม่ควรเขียนประณามเด็กลงในสมุดฝึกของเด็ก

5) ให้เด็กได้มีผลงานดีเด่นได้ออกมาอ่านผลงานของตนหน้าชั้นในบางครั้ง หรือจัดประกวดเพื่อเป็นการเร้าเพื่อคนอื่น ๆ รวมทั้งตัวเองด้วย

6) การสนับสนุนให้เด็กหัดเขียนด้วยลายมือสวยงามเป็นผลดีแก่เด็กเองในภายหน้า

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2526) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนเขียนไว้ ดังนี้

- 1) เด็กที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน เช่น ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ลัทธิเต๋ยง การเดินทางไปเที่ยวในที่ต่างๆ ดังนั้นจึงควรให้เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
- 2) ครูอาจเล่าเรื่องให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่องเหล่านั้น
- 3) ครูควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้คำ วลี และประโยคตลอดจนแก้ไขผลงานให้มีคุณภาพดีขึ้น

การเขียนเป็นศิลปะของการใช้ภาษา ซึ่งพัฒนามาจากทักษะการฟังและการอ่าน เป็นทักษะของการแสดงความรู้ และประสบการณ์ในส่งข้อมูลข่าวสาร การที่จะทำให้ผู้อื่นรับรู้ข่าวสารได้นั้นผู้ส่งสารควรใช้ภาษาให้ถูกต้องตรงตามความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะ ฉะนั้นความรู้พื้นฐานในการเขียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนนักเรียนที่เริ่มเรียน

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีแนวคิดว่าการเรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาควรเน้นในด้านการอ่านและการเขียนให้ถูกต้อง ให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน มีความแม่นยำในหลักเกณฑ์ทางภาษา เห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้ภาษา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้กระบวนการสอนอ่านสอนเขียนได้อย่างกลมกลืนรู้หลักเกณฑ์และวิธีการสอนอย่างมีลำดับขั้นตอน จากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องยาก ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาจะได้ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย รวมทั้งเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาไทยอีกด้วย

3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสอนอ่านและการสอนเขียนคำควบกล้ำ

3.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับอักษรควบ

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2529 : 118) แสดงความเห็นว่ อักษรควบ คือ พยัญชนะใด ๆ ที่ควบกับพยัญชนะ ร ล ว ให้ออกเสียงควบกล้ำกัน

อักษรควบมี 2 ชนิด คือ

- 1) อักษรควบแท้ คือ พยัญชนะ 2 ตัว ควบกล้ำอยู่ในสระเดียวกัน โดยมีลักษณะดังนี้

1.1) ออกเสียงเป็นพยัญชนะต้นพร้อม ๆ กัน เช่น ไกว อ่าน ไกว

1.2) ทำหน้าที่เป็นตัวสะกดด้วยกัน แม้ว่าตัว ร จะไม่ออกเสียงอ่านก็จัดเป็นอักษรควบแท้ เช่น บุตร เนตร ตัวสะกดที่เป็นตัวอักษรควบแท้มีใช้เพียง 5 ตัวเท่านั้นคือ กร คร ตร พร ปร

1.3) ทำหน้าที่เป็นตัวการันต์ด้วยกัน เช่น พักตร์ อินทร์ อักษรควบที่เป็นตัว
การันต์จะใช้ ทร ทร เป็นพิน

2) อักษรควบไม่แท้ คือ อักษรควบที่เกิดจากพยัญชนะ 2 ตัว ควบหรือกล้ำอยู่ใน
สระเดียวกัน โดยมี ร เป็นตัวกล้ำเท่านั้น และมีลักษณะการอ่าน ดังนี้

2.1) เมื่อเป็นพยัญชนะต้น จะออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าเท่านั้น ไม่ออกเสียง
ตัว ร ด้วย เช่น สระ อ่าน สะ , เสริม อ่าน เสิม อักษรควบไม่แท้ที่ออกเสียงเฉพาะตัวหน้านี้
ได้แก่ อักษร จ ช ศ ส

2.2) ออกเสียงพยัญชนะต้น 2 ตัวนั้นแปรเป็นเสียงอื่น ได้แก่ ทร ออกเป็น ช เช่น

ทรวดทรงทราวทราวมทราวย ทรวดโทรมหมายนกกอินทร์

มัทรี อินทรีย์ มี เทร็ด นนทรี พุทรา เพรา

ทรวงไทรทรัพย์แหกรวัด ไทรมนัสย์ ฉะเชิงเทรา

ตัว “ทร” เหล่านี้เรา ออกสำเนียงเป็นเสียง “ช”

2.3) ทำหน้าที่เป็นตัวสะกดด้วยกัน แต่ตัว ร และ ทร จะอยู่ข้างหน้าคำอื่นที่มา
ควบด้วย และจะให้พยัญชนะอื่นเป็นตัวหลักในการออกเสียงมาตราตัวสะกด เช่น

มรรค อ่าน มักร ทร ควบ ค เป็นตัวสะกด

สรรพ อ่าน สัปร ทร ควบ พ เป็นตัวสะกด

2.4) ทำหน้าที่เป็นตัวการันต์ ให้ ทร เป็นตัวสะกด แต่ให้พยัญชนะตัวหลังทำ
หน้าที่เป็น ตัวการันต์ เช่น สรรพ์ ทรพย

กาญจนา นาคสกุล (2545 : 33) กล่าวไว้ว่า พยัญชนะควบกล้ำหรือพยัญชนะ
กล้ำในภาษาไทยมีหน่วยเสียงพยัญชนะที่สามารถออกเสียงควบกล้ำ คือ ออกเสียงพยัญชนะ 2
เสียงติดต่อกันได้โดยไม่มีเสียงสระคั่นกลาง และปรากฏเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ได้ 11 คู่
ดังนี้คือ

1) ปร / pr /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	ปรา แปร ปรง ปรก ปรับ
2) ปล / pl /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	ปลา เพล แปล ปลอบ เปลี่ย
3) ตร / tr /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	ตรง ตรา ไตร แตร ตรา ตรอง
4) กล / kl /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	กลาง กล้า กลอง ไกล เก้า
5) กร / kr /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	กรง กรุง เกรี้ยว กรับ กรู
6) กว / kw /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	กวาง กวาด เกวียน ไกว กว้าง
7) พล / phl /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	พลาจ พลู เพลง ผลิ ผลาญ
8) พร / phr /	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	พราน พราย พริก ไพโร พฤษ

- 9) คล / khl / เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า คลาน เคลื่อน เวลา खेल
 10) คร / khr / เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า ครอง เครา ไคร่ ขวี่ ขริบ
 11) คว / khw / เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า ความ ควาย ขวาง ขวนขวาย

ปัจจุบัน มีคำยืมมาจากภาษาอังกฤษหลายคำทำให้มีการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำเพิ่มขึ้นอีกหลายคู่ เช่น เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ ดังต่อไปนี้

บร / br/	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	เบรก บราเซีย โบริกเกอร์
บล / bl/	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	บล็อก เบลีซ เบลเซอร์ เบลอ
ดร / dr/	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	เดรป เดริส ดริง ไดริฟ
ทร / thr/	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	ทรมเปิด แทรกเตอร์
ฟร / fr/	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	ฟรี แฟรงก์ เฟรนด์ฟราย
ฟล / fl/	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	ฟลุก แผล็ด แพลต
ชตร /str/	เช่นเสียงพยัญชนะต้นในคำว่า	สตริง สตริก สไตรก์

คำยืมซึ่งมีเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงควบกล้ำ ทร ทำให้คำภาษาสันสกฤต ซึ่งเดิมออกเป็นเสียง /s/ บางคำมาออกเสียงควบกล้ำ /thr/ ด้วย เช่น นิทรา อินทรา จันทรา และมีคำอื่นออกเสียงควบกล้ำ /thr/ ด้วย คือ ภัทรา ทฤษฎี

3.2 วิธีสอนอ่านคำควบกล้ำ

ปัจจุบันนี้ความวิบัติในภาษาไทยมีมาก โดยเฉพาะคำที่นักเรียนออกเสียงไม่ค่อยถูก คือ คำที่มีตัว ร และคำควบกล้ำทุกคำ ดังนั้นก่อนจะฝึกหัดคำดังกล่าวให้เกิดความคล่องปาก วิเชียร เกษประทุม (2536 : 9-10) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

ตามหลักภาษาศาสตร์หน่วยเสียง /ร/ และ /ล/ เป็นพยัญชนะเหลว เสียงก้อง มีหลักการออกเสียงต่างกัน คือ

หน่วยเสียง /ร/ ได้แก่ ตัว ร และ ฤ ออกเสียง รัว โดยตัวดปลายลิ้นให้กระทบที่ริมฝีปากห่อ

หน่วยเสียง /ล/ ได้แก่ ตัว ล และ ฬ ออกเสียงข้างลิ้น เวลาออกเสียงใช้ปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือกบน

ทั้งเสียง /ร/ และ /ล/ ออกเสียงคล้ายกับพยัญชนะอื่นได้สะดวก จึงมี คำที่มีตัว ร และ ล กล้าพยัญชนะอื่นอยู่หลายคำ เมื่อรวบรวมโดยสรุปแล้ว พยัญชนะที่ออกเสียงควบกล้ำกับตัว ร ล และ ฬ ได้มีดังนี้

ร ควบกล้ำกับตัว ก ข ค ต ท บ ป พ ฟ ได้

ล ควบกล้ำกับตัว ก ข ค ต บ ป พ ฟ ได้

ว ควบกล้ำกับตัว ก ข ค ได้

ตรีศิลป์ บุญขจร (2517 : 338) ได้เสนอแนะวิธีออกเสียงคำควบกล้ำไว้ดังนี้

1) พยัญชนะที่ควบกล้ำกับ ร และ ล อันได้แก่ กร กล ตร ปล คร คล พร พล มีหลักในการออกเสียงดังนี้คือ

การออกเสียง ร เป็นพยัญชนะรัว ต้องกระดกปลายลิ้นแตะบริเวณปุ่มเหงือกเกร็งกล้ามเนื้อให้ลิ้นแตะบริเวณนั้น 2 - 3 ครั้ง เมื่อต้องออกเสียงพร้อมกับพยัญชนะต้นเป็นคำควบกล้ำต้องเกร็งกล้ามเนื้อมากขึ้น

การออกเสียง ล นั้นลิ้นจะแตะบริเวณหลังปุ่มเหงือกเล็กน้อยและอยู่เฉย ๆ แล้วปล่อยให้ลมออกมทาง 2 ข้างลิ้น เมื่อออกเสียงควบกล้ำก็ให้ออกเสียง ล พร้อมกับพยัญชนะต้นโดยไม่ต้องเกร็งกล้ามเนื้อ

2) พยัญชนะควบกล้ำกับ ว เสียงพยัญชนะเกิดที่ริมฝีปาก เวลาออกเสียงปากจะเป็นรูปกลมในครั้งแรกคล้ายการออกเสียงสระอุ เมื่อออกเสียงควบกล้ำก็ให้ออกเสียงพร้อมกับพยัญชนะต้น

สุจิต เพียรชอบ (2540 : 121-127) ได้กล่าวถึงวิธีการฝึกฝนการใช้ตัว ร ล และควบกล้ำเป็นข้อความที่คล้องจองกัน สร้างศรัทธา หาดตัวอย่าง สร้างแบบฝึก ระลึกถึงความหมาย ฝึกบรรยาย ฝึกออกเสียงให้ผู้ใกล้ชิดเคียงประเมิน เพลิดเพลินใช้เพลงประกอบให้รอบครอบต้องฝึกอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) สร้างศรัทธา การที่จะพยายามฝึกออกเสียงตัว ร ล และควบกล้ำให้ชัดเจน ก่อนอื่นจะต้องมีความศรัทธา มีความภาคภูมิใจในภาษาไทยอันเป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษ ความศรัทธาความภูมิใจจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความพิถีพิถันในการออกเสียง ถ้าพูดไม่ชัดก็จะเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความพยายามฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง

2) หาดตัวอย่าง การหาดตัวอย่างบุคคลที่พูดเก่ง มีบุคลิกภาพดี ประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความต้องการที่จะพูดให้ได้ดี ให้ถูกต้องบ้าง อาจเป็นโฆษกทางวิทยุ โทรทัศน์ นักพูด นักการเมือง นักธุรกิจ หรือแม้แต่นักเรียนที่ออกเสียงได้ชัดเจนก็อาจเป็นตัวอย่างที่ดี ทำให้เกิดความมานะพยายามที่จะออกเสียงให้ได้ชัดเจนบ้าง

3) สร้างแบบฝึก การสร้างแบบฝึกเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ออกเสียงได้ถูกต้อง เช่น การหัดการฝึกซ้ำเป็นประจำ ควรที่จะรวบรวมคำ ร ล และคำควบกล้ำไว้ฝึกตัวอย่างเช่น

ตัว ร เช่น รวดเร็ว รับประทาน รอนแรม รุ่งเรือง เรรวน ร้าวราน ฯลฯ

ตัว ล เช่น โลเล ลั้งเล้ง ลดละ ลอยล้า ละลาน ละเลง ฯลฯ

ร สลับ ล เช่น ลงรอย ลงโรง ลูกรัง ลูกรัก ร้อยลั่น ฯลฯ
 ร ควบ เช่น กริ่งเกรง กรุ่มกริม กรอกแกรก กริ้วโกรธ ครอบครวั ฯลฯ
 ล ควบ เช่น กลับกลาย กลิ้งเกลือก เกลือกกลัว กล้ากลืน กลบแปลง
 ควบ ร สลับควบ ล เช่น เกรงกลัว แปรเปลี่ยน ปลื้มเปรม ฯลฯ
 ควบ ว เช่น ขวนขวาย ควายขวิด เคว้งคว่าง ขวกไขว่ ฯลฯ

4) ระวังถึงความหมาย ในการออกเสียงถ้าจะออกให้ชัดเจนจะต้องระวังถึงความหมายอยู่เสมอ ถ้าออกเสียงผิดจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป เช่น รัก ถ้าออกเสียงผิดความหมายก็ผิดไป กลายเป็น ลักษณะโมย

5) ฝึกบรรยายออกเสียง อาจฝึกออกเสียงจากประโยคพิเศษ เช่น
 พลับพลึงชอบรับประทานแกงปลากทรายและทับทิมกรอบ
 พร้าเพราะมีบ้านอยู่ใกล้วัดพลับพลาในคลองบางกรวย

นอกจากนั้นยังควรฝึกพูดโดยพยายามเน้นการออกเสียงควบกล้ำก็ช่วยได้มาก อาจนำคำประพันธ์มาอ่าน เช่น

กระเด็นกระตัวตื่น	แตกคน
ยุงย่องยอดยุงยล	โยกย้าย
นกเป็ล่านกปลีปน	ปลอมแปลง กันนา
คล้าคล้าคลั่งโคลงคล้าย	คู่เกล้าคลอเคลีย

6) ให้ผู้ใกล้เคียงประเมิน เพื่อให้การฝึกออกเสียงได้ผลรวดเร็วขึ้น ควรให้เพื่อน พี่น้อง บิดา มารดา ช่วยประเมินการพูดการอ่านว่าชัดเจนหรือไม่ แล้วจะได้แก้ไข

7) เพลิดเพลินใช้เพลงประกอบ เพลงทำให้เกิดความสนุกสนาน ในขณะเดียวกันก็ทำให้ขึ้นชมภาษาไทย ร้องเพลงได้ทุกโอกาส การใช้เพลงฝึกตัว ร ล คำควบกล้ำ จึงเป็นสิ่งที่ควรทำและน่าสนใจอย่างยิ่ง วิธีการก็คือ การเลือกเพลงที่มีตัว ร ล และคำควบกล้ำ เป็นเพลงไทยสากล หรือเพลงไทยเดิม ก็ได้

8) ทดสอบด้วยการฟังเสียงตนเอง เพื่อให้ได้ผลแน่นอน ควรพูดอัดลงเทป และเปิดฟังเสียงถ้าดีก็ฝึกต่อไปจนคล่องแคล่ว แต่ถ้ายังออกเสียงได้ไม่ชัดเจนก็ปรับปรุงการออกเสียง ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

9) ครั้นครบกับการแสดงละคร หากเป็นนักเรียนอาจฝึกออกเสียงตัว ร ล คำควบกล้ำ ด้วย การแต่งบทละครสั้น ๆ ให้นักแสดงประกอบไปด้วยตัว ร ล ตัวควบกล้ำ แม้แต่ชื่อของตัวละครก็ควรเป็นชื่อเป็น ร ล และควบกล้ำด้วย

10) ใช้อุปกรณ์ประกอบ ห้องปฏิบัติการทางภาษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยในการออกเสียง

11) ให้รอบคอบต้องฝึกอ่าน การอ่านออกเสียงจะช่วยให้การฝึกออกเสียง รล คำควบกล้ำดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ บทที่ใช้ฝึกอ่านอาจเป็นบทร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้

3.3 วิธีสอนเขียนคำควบกล้ำ

การเขียนคำควบกล้ำ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาเรื่องการเขียนสะกดคำ ดังนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวถึงการเขียนสะกดคำ จึงถือเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาเรื่องการเขียนคำควบกล้ำ และกรมวิชาการ (2538 : 49-50) ได้เสนอแนะกระบวนการเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

- 1) ให้นักเรียนเห็นคำ
- 2) ให้นักเรียนได้ยินการออกเสียงคำที่ชัดเจนถูกต้อง
- 3) ให้นักเรียนฝึกออกเสียงที่จะเขียนให้ชัดเจนถูกต้อง
- 4) ให้นักเรียนรู้ความหมายและการใช้คำนั้น
- 5) ให้นักเรียนเขียนคำ

นอกจากนี้ ชิน โทธิอ่อน (2526 : 27) ได้เสนอแนะวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง และมีผลสัมฤทธิ์สูง ได้แก่ วิธีสอนดังต่อไปนี้

- 1) วิธีสอนที่ครูออกเสียงได้ถูกต้อง และมีแบบการสะกดคำที่แน่นอน
- 2) วิธีสอนที่ต้องฝึกฝนทักษะการเขียนสะกดคำอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการฝึก

เป็นรายบุคคล

- 3) วิธีสอนที่มีการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนที่แน่นอน
- 4) วิธีสอนที่มีการทดสอบก่อนสอนและสอนก่อนทดสอบ
- 5) วิธีสอนที่ฝึกทักษะด้วยการเลียนแบบและทราบผลการเรียน
- 6) วิธีสอนแบบใช้การเรียงลำดับตัวอักษร
- 7) วิธีสอนโดยผู้เรียนอ่านและรู้ความหมายของคำและการผัน
- 8) วิธีสอนโดยการเลือกและจัดลำดับคำ ตลอดจนนำคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาเขียน
- 9) วิธีสอนที่มีการกำหนด และวางแผนการสอนที่แน่นอน
- 10) วิธีสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีกระบวนการ และขั้นตอนที่

ถูกต้อง

- 11) วิธีสอนโดยใช้พจนานุกรมและมีการทบทวน
- 12) วิธีสอนโดยการสร้างแบบฝึกการอ่านและการเขียนแล้วนำไปสอนนักเรียน

13) วิธีสอนโดยการนำคำที่เป็นปัญหามาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะด้วยวิธีสัมพันธ์ทักษะ
จรรยาวัณ กางกัน (2531 : 13) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการเขียนไว้ 2 ประการ คือ

1) มุ่งให้เด็กรู้จักรูปคำ โดยสอนให้เด็กมีทักษะในการใช้คำซึ่งจำเป็นต้องใช้ใน
ชีวิตประจำวันและเขียนด้วยความเข้าใจ

2) เพื่อให้เด็กมีความสามารถที่จะเขียนคำต่าง ๆ ได้ถูกต้อง โดยต้องเรียนรู้คำ ผูกออก
เสียงเรียนรู้ความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับเสียง สามารถจำรูปร่างของคำ จัดลำดับตัวอักษรได้จึงจะ
สามารถเขียนได้ถูกต้อง และต้องฝึกบ่อย ๆ

บันลือ พุกษะวัน (2522 : 170-174) จำแนกการสอนเขียนไว้ 5 แบบ คือ

1) การสอนเขียนแบบใช้เสียงพาไป การสอนเขียนแบบนี้ใช้ความเด่นของภาษาไทยที่มี
เสียงคงที่และความสัมพันธ์ของการฝึกอ่านแบบสะกดตัวกับการเขียนมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

2) การสอนเขียนให้เห็นรูปคำก่อน การสอนเขียนแบบนี้มุ่งให้นักเรียนฝึกเขียนคำใหม่
ในบทเรียนให้แม่นยำขึ้นและมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค

3) การฝึกสะกดคำในขณะที่ครูเขียนหรือนักเรียนเขียนข้อความบนกระดานดำ หรือทำ
แผนภูมิประกอบการณ์ โดยครูเขียนข้อความลงบนกระดานหรือแผนภูมิ นักเรียนสะกดตัวไปที่ละคำ
ครูเขียนไปตามที่นักเรียนสะกดเสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านและคัดลอกกลงสมุด

4) การเขียนโดยใช้บันทึกแบบอย่าง วิธีสอนโดยครูทำแถบประโยคที่เลื่อนได้ โดยให้
นักเรียนอ่านประโยคแล้วค่อย ๆ เลื่อนปิดประโยคจนมืด นักเรียนจึงเขียนประโยคนั้นลงไป การสอน
เขียนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะการอ่านเร็วที่สัมพันธ์กับการกวาดสายตา

5) การเขียนตามคำบอก เป็นวิธีการสอนเขียนที่นิยมใช้กันมากและยังใช้ได้ดีจนถึง
ปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องฝึกเสมอ ๆ

3.4 สาเหตุของการอ่านออกเสียงและเขียนสะกดคำผิด

สุริวงค์ พงศ์ไพบูลย์ (2543 : 290) กล่าวว่า การเขียนหนังสือผิดนับว่าเป็นปัญหาใหญ่
ที่ควรสนใจเป็นพิเศษ เพราะการเขียนหนังสือผิดเป็นเครื่องบ่งบอกว่า ผู้นั้นไม่สนใจในการใช้ภาษา
จริงอยู่ทุกคนย่อมจะเขียนหนังสือผิดไม่มากก็น้อย แต่ทุกคนควรจะได้ระมัดระวังให้ผิดน้อยที่สุด
เท่าที่จะน้อยได้ และ เปลื้อง ณ นคร (2517 : 32) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดว่า
เกิดจากการขาดความสังเกต การใช้แนวเทียบที่ผิด เกิดจากอิทธิพลของภาษาถิ่น เกิดจากการรับเอา
คำมาใช้อย่างผิด ๆ จำการเรียงตัวอักษรไม่ได้ ได้รับการฝึกเรื่องการออกเสียงมาอย่างผิด และได้รับ
แรงจูงใจหรือชักชวนให้ฝึกหัดการสะกดคำน้อยมาก

จากแนวคิดทั้งหลายที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนอ่านและเขียนคำควมกล้า
ให้ได้ผลนั้นครูจะต้องสอนไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก สอนให้เข้าใจหลักเกณฑ์ จากนั้น

ฝึกอ่านและเขียนแล้วทบทวน หรือตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำหลักและวิธีการเหล่านั้นมาสร้างแบบฝึกทักษะให้เหมาะสมกับผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่องเต็มตามศักยภาพ และสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้แก้ปัญหาได้คือ แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

ปรัชญาการศึกษา

ปรัชญาการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง ในฐานะที่เป็นหลักหรือเหตุผลของการคิดและการกระทำต่าง ๆ ในด้านการจัดการศึกษา การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้นำปรัชญาการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ดังนี้คือ

1 ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)

ทิตินา แชมมณี (2545 : 25) ปรัชญาสารัตถนิยม เป็นปรัชญาการศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากปรัชญาจิตนิยม (Idealism) และปรัชญาสัจนิยม (Realism) ซึ่งเป็นปรัชญาทั่วไป

ปรัชญาสารัตถนิยมตามแนวจิตนิยม มีความเชื่อว่าการศึกษาคือ เครื่องมือในการสืบทอดมรดกทางสังคม ซึ่งก็คือวัฒนธรรมและอุดมการณ์ทั้งหลายอันเป็นแก่นสาระสำคัญ (essence) ของสังคมให้ดำรงอยู่ต่อไป ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาจึงควรประกอบไปด้วย ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และวัฒนธรรม อันเป็นแก่นสำคัญซึ่งสังคมนั้นเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม สมควรที่จะรักษาและสืบทอดให้อนุชนรุ่นต่อไป การจัดการเรียนการสอนจะเน้นที่บทบาทของครูในการถ่ายทอดความรู้และสาระต่าง ๆ รวมทั้งคุณธรรมและค่านิยมที่สังคมเห็นว่าดีงามแก่ผู้เรียน ผู้เรียนในฐานะผู้รับสืบทอดมรดกทางสังคม ก็จะต้องอยู่ในระเบียบวินัย และพยายามเรียนรู้สิ่งที่ครูถ่ายทอดให้อย่างตั้งใจ

ส่วนปรัชญาสารัตถนิยมตามแนวสัจนิยมนั้น เชื่อว่าการศึกษาคือเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และความจริงทางธรรมชาติเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาจึงควรประกอบไปด้วย ความรู้ ความจริง และการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนตามความเชื่อนี้ จึงเน้นการให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูลข้อเท็จจริง และการสรุปกฎเกณฑ์จากข้อมูลเท็จจริงเหล่านั้น

สายนยุต จำปาทอง (2546 : 6) ได้สรุปแนวคิด ปรัชญาสารัตถนิยมที่เกี่ยวกับการศึกษา

ดังนี้

- 1) การศึกษาที่ผู้เรียนควรได้รับ ควรมาจากความรู้ที่สังคมสั่งสมมา เช่น ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม
- 2) เนื่องจากปรัชญาสาขานี้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาจิตด้วย ดังนั้น จึงเน้นวิชาการอย่างมากในระดับหนึ่ง ปรัชญาสาขานี้จะเน้นเรื่องการอ่าน การเขียน และเลขคณิต
- 3) เนื้อหามักมีการกำหนดได้ล่วงหน้า และเป็นความรู้ที่ได้สะสมไว้มาก่อน
- 4) ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการเรียน และการเรียนรู้ผู้เรียนจะต้องนำผลไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาจึงจะมีประโยชน์
- 5) เน้นความสามารถในการศึกษา การใช้เหตุผล และความสามารถในการสร้างความเข้าใจ
- 6) ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของครูจึงสำคัญ เช่น ความรู้ และเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

ภาษาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยทั้งชาติ จากสาระของปรัชญาสารัตถนิยม ผู้วิจัยคิดว่าปรัชญาสาขานี้จะเป็นเครื่องมือในการสืบทอดมรดกทางสังคม วัฒนธรรม และมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนมีระเบียบวินัย ใช้สติปัญญาในการเรียนรู้ รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

2 ปรัชญาสาขาพัฒนานิยม (Progressivism)

ทิสนา เขมมณี (2545 : 26) ปรัชญาสาขาพัฒนานิยมเป็นปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของโลกตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษาในสหรัฐอเมริกา ปรัชญานี้เน้นว่าประสบการณ์ของมนุษย์เป็นที่มาของความรู้ ทุกสิ่งในโลกจะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้นความรู้ที่เป็นความจริง แน่นนอน ย่อมเป็นไปได้ยาก ผู้นำของปรัชญานี้ได้แก่ Charles S. Pierce และได้รับการเผยแพร่ให้กว้างขวางขึ้น โดย William James จนได้รับความนิยมสูงสุดเมื่อ John Dewey ได้นำแนวคิดมาใช้ในการศึกษาและในกระบวนการทางกฎหมาย

ปรัชญาสาขานี้ให้ความสนใจอย่างมากต่อการ “ปฏิบัติ” หรือ “การลงมือกระทำ” ซึ่งหลายคนอาจเข้าใจผิดว่า นักปรัชญากลุ่มนี้ไม่สนใจหรือไม่เห็นความสำคัญของการ “คิด” สนใจแต่การกระทำเป็นหลัก แต่แท้จริงแล้ว ความหมายของปรัชญานี้ก็คือ “การนำความคิดให้ไปสู่การกระทำ” นักปรัชญากลุ่มนี้เห็นว่า ถ้าพึ่งแต่เพียงการคิดไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต การดำรงชีวิตที่ดี ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการคิดที่ดีและการกระทำที่เหมาะสม ดิวอี้ได้นำแนวคิดนี้ไปทดลองและประยุกต์ใช้ในการศึกษา เขาได้เสนอแนะการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำ หรือที่เรียกกันติดปากว่า “learning by doing” เขาได้ทดลองให้เด็กเรียนรู้

จากการกระทำในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เด็กได้รับอิสระในการริเริ่มความคิดและลงมือตามความคิด ซึ่งเป็นแนวคิดที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนั้น ดิวอี้ยังได้เน้นความสำคัญของประชาธิปไตย จริยธรรม ศาสนา และศิลปะอีกด้วย ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาตามปรัชญานี้ จึงเน้นการปลูกฝังการฝึกฝนอบรมในเรื่องดังกล่าว โดยการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเรียนรู้จากการคิด การลงมือกระทำและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

โดยสรุปในแง่ทฤษฎีการศึกษาและการปฏิบัติ ปรัชญาสาขาพัฒนานิยมได้ให้แนวคิดค่อนข้างหลากหลาย และมีอิทธิพลมากในการจัดการเรียนการสอนจนปัจจุบันนี้ ปรัชญาสาขานี้เน้นประสบการณ์ของผู้เรียน และการพัฒนาผู้เรียนทุก ๆ ด้าน ซึ่งเสมือนหนึ่งว่าเป็นสาระเนื้อหาของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อประสบการณ์ และกิจกรรมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนค้นคว้าและฝึกทักษะ ตลอดจนปรับปรุงประสบการณ์ของตนเองอยู่เสมอ ผู้วิจัยเชื่อว่าปรัชญาสาขานี้จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ดี และเรียนรู้จากการได้ลงมือฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

3 ปรัชญาสาขาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism)

รุจีร์ ภูสวระ (2546 : 46) ปรัชญาสาขาปฏิรูปนิยม มีรากฐานมาจากปรัชญาปฏิปตินิยม เช่นเดียวกับปรัชญาพัฒนานิยม ปรัชญาสาขานี้มีความเชื่อว่าการปฏิรูปสังคม หรือการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น โดยการช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม การจัดระเบียบสังคม การอยู่ร่วมกันของคนในสังคม การส่งเสริมประชาธิปไตย เป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคม และการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้

การจัดการศึกษาตามปรัชญานี้ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคมและการปฏิรูปสังคมให้ดีขึ้น และมีความเชื่อว่าความรับผิดชอบที่สำคัญของโรงเรียน คือ การสอนนักเรียนให้รู้จักวิเคราะห์ ฝึกหัดตั้งคำถามในสิ่งที่เขาอยากรู้ หลักสูตรตามแนวปรัชญานี้จึงมุ่งเน้นไปที่การเตรียมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ในสิ่งที่เรียนรู้ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการศึกษาที่สังคมพึงประสงค์

คำควบกล้ำเป็นเสียงในภาษาไทยที่มีความไพเราะ และแสดงถึงความประณีตของการออกเสียง การที่ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำอย่างถูกต้อง จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะเหล่านั้นไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร นำไปพัฒนาการเรียนรู้ในสาระอื่นๆ รวมถึงการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามี

สอดคล้องกับปรัชญาปฏิรูปนิยม ด้วยเหตุเพราะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของความเป็นคนไทย และสามารถพัฒนาตนเองจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

สรุปได้ว่าแนวคิดและความเชื่อทางปรัชญาการศึกษา มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง ในฐานะที่เป็นหลักของการคิดและการกระทำต่างๆ ในด้านการจัดการศึกษา การจัดหลักสูตร และวิธีการจัดเรียนการสอน ปรัชญาแต่ละปรัชญาล้วนมีแง่มุมและมีจุดเด่นกันไปคนละแบบ ผู้วิจัยจึงนำเอาประเด็นต่างๆ ของปรัชญามาสผสมผสานกัน เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ผู้วิจัยต้องการจะแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองให้อยู่บนพื้นฐานความคิดและการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม

จิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้ในการสร้างแบบฝึก

ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ผู้วิจัยได้นำหลักจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึก และการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อการปฏิบัติกิจกรรม ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะมีดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย (Gagne) ทิศนา แคมมณี (2545 : 72)

1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้

หลักการที่สำคัญ ๆ ของกานเย สรุปได้ดังนี้

1) ประเภทของการเรียนรู้ กานเยได้ลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายากไว้ 8 ประเภท ดังนี้

1.1) การเรียนรู้สัญญาณ (signal - learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ อยู่นอกเหนืออำนาจจิตใจ ผู้เรียนไม่สามารถบังคับพฤติกรรมไม่ให้เกิดขึ้นได้ การเรียนรู้แบบนี้เกิดจากการที่คนเรานำเอาลักษณะการตอบสนองที่มีอยู่แล้วมาสัมพันธ์กับสิ่งเร้าใหม่ ที่มีความใกล้ชิดกับสิ่งเร้าเดิม การเรียนรู้สัญญาณเป็นลักษณะการเรียนรู้แบบการวางเงื่อนไขของพาฟลอฟ

1.2) การเรียนรู้สิ่งเร้า - การตอบสนอง (stimulus - response learning) เป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง แตกต่างจากการเรียนรู้สัญญาณ เพราะผู้เรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม เนื่องจากได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้แบบนี้เป็นการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ และการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข (operant conditioning) ของสกินเนอร์ ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำเองมิใช่รอให้สิ่งเร้าภายนอกมากระทำ พฤติกรรมที่แสดงออกเกิดจากสิ่งเร้าภายในของผู้เรียนเอง

1.3) การเรียนรู้การเชื่อมโยงแบบต่อเนื่อง (chaining) เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองที่ต่อเนื่องกันตามลำดับ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ การเคลื่อนไหว

1.4) การเชื่อมโยงทางภาษา (verbal association) เป็นการเรียนรู้ในลักษณะคล้ายกับการเรียนรู้การเชื่อมโยงแบบต่อเนื่อง แต่เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษา การเรียนรู้แบบการรับสิ่งเร้า - การตอบสนอง เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้แบบต่อเนื่องและการเชื่อมโยงทางภาษา

1.5) การเรียนรู้ความแตกต่าง (discrimination learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะความแตกต่างตามลักษณะของวัตถุ

1.6) การเรียนรู้ความคิดรวบยอด (concept learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถจัดกลุ่มสิ่งเร้าที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน โดยสามารถระบุลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันได้ พร้อมทั้งสามารถขยายความรู้ไปยังสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากที่เคยเห็นมาก่อนได้

1.7) การเรียนรู้กฎ (rule learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการรวมหรือเชื่อมโยงความคิดรวบยอดตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป และตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้น การที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้กฎเกณฑ์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำการเรียนรู้นั้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ กันได้

1.8) การเรียนรู้การแก้ปัญหา (problem solving) เป็นการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหา โดยการนำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มาใช้ การเรียนรู้แบบนี้เป็นกระบวนการที่เกิดภายในตัวผู้เรียน เป็นการใช้กฎเกณฑ์ในขั้นสูง เพื่อการแก้ปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และสามารถนำกฎเกณฑ์ในการแก้ปัญหานี้ไปใช้กับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้

2) สมรรถภาพการเรียนรู้ กานเยได้แบ่งสมรรถภาพการเรียนรู้ของมนุษย์ไว้ 5 ประการ ดังนี้

2.1) สมรรถภาพในการเรียนรู้ข้อเท็จจริง (verbal information) เป็นความสามารถในการเรียนรู้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยอาศัยความจำและความสามารถระลึกได้

2.2) ทักษะเชาว์ปัญญา (intellectual skills) หรือทักษะทางสติปัญญา เป็นความสามารถในการใช้สมองคิดหาเหตุผล โดยใช้ข้อมูล ประสบการณ์ ความรู้ ความคิดในด้านต่าง ๆ นับตั้งแต่การเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นทักษะง่าย ๆ ไปสู่ทักษะที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ทักษะเชาว์ปัญญาที่สำคัญที่ควรได้รับการฝึกคือ ความสามารถในการจำแนก (discrimination) ความสามารถในการคิดรวบยอดเป็นรูปธรรม (concrete concept) ความสามารถในการให้คำจำกัดความของความคิดรวบยอด (defined concept) ความสามารถในการเข้าใจกฎและการใช้กฎ (rules) และความสามารถในการแก้ปัญหา (problem solving)

2.3) ยุทธศาสตร์ในการคิด (cognitive strategies) เป็นความสามารถของกระบวนการทำงานภายในสมองของมนุษย์ ซึ่งควบคุมการเรียนรู้ การเลือกรับรู้ การแปลความ และการดึงความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และประสบการณ์เดิมออกมาใช้ ผู้มียุทธศาสตร์ในการคิดสูง จะมีเทคนิค มีเคล็ดลับในการดึงความรู้ ความจำ ความเข้าใจและประสบการณ์เดิมที่สะสมเอาไว้ออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาที่มีสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างดี รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

2.4) ทักษะการเคลื่อนไหว (motor skills) เป็นความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติ หรือการใช้ข้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้ที่มีทักษะการเคลื่อนไหวที่ดีนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกมามีลักษณะรวดเร็ว คล่องแคล่ว และถูกต้องเหมาะสม

2.5) เจตคติ (attitudes) เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลนั้นในการที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.2 หลักการจัดการศึกษา / การสอน

กานเยได้เสนอรูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบ โดยพยายามเชื่อมโยงการจัดสภาพการเรียนการสอนอันเป็นสภาวะภายนอกตัวผู้เรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในสมองของคนเรา กานเยได้เสนอระบบการสอน 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (gaining attention) เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นทั้งจากสิ่งยั่วยุภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนเองด้วย ครูอาจใช้วิธีการสนทนา ชักถาม ทายปัญหา หรือมีวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ (informing the learner of the objective) เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมายหรือผลที่จะได้รับจากการเรียนบทเรียนนั้นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ในการเรียน เห็นแนวทางของการจัดกิจกรรมการเรียน ทำให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนของตนเองได้ นอกจากนั้นยังสามารถช่วยให้ครูดำเนินการสอนตามแนวทางที่จำนำไปสู่จุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น (stimulating recall of prerequisite learned capabilities) เป็นการทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ความรู้ใหม่ เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง การเรียนรู้ความรู้ใหม่ต้องอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ (presenting the stimulus) เป็นการเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน

ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ (providing the learning guidance) เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ครูอาจแนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าเป็น การนำทาง ให้แนวทางให้ผู้เรียนไปคิดเอง เป็นต้น

ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ (eliciting performance) เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์

ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติ กิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกว่ามีความถูกต้องหรือไม่ อย่างไร และเพียงใด

ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ (assessing the performance) เป็นขั้นตอนการวัดและประเมินว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ของบทเรียนเพียงใด ซึ่งอาจทำการวัดโดยการใช้ข้อสอบ แบบสังเกต การตรวจผลงาน หรือการ สัมภาษณ์ แล้วแต่จุดประสงค์นั้นต้องการวัดพฤติกรรมด้านใด แต่สิ่งที่สำคัญคือ เครื่องมือที่ใช้ วัดจะต้องมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงในการวัด

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ (enhancing retention and transfer) เป็นการสรุป การย้ำ การทบทวนการเรียนรู้ที่ผ่านมา เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น กิจกรรมในขั้นนี้อาจเป็นแบบฝึกหัด การให้ทำกิจกรรมเพิ่มพูนความรู้ รวมทั้ง การให้ทำการบ้าน การทำรายงาน หรือหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน

2 ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Classical Connectionism) ทิศนา ขัมมณี (2545 : 51)

2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้

ธอร์นไดค์ เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองผิดลองถูก (trial and error) ปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่า จะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลจะใช้ รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับ สิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ สรุปได้ดังนี้

1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมี ความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กฎนี้กล่าวถึงการสร้างความมั่นคงของ การเชื่อมโยง ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำซ้ำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร

3) กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) กฎนี้กล่าวถึงการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากได้มีการนำไปใช้บ่อย ๆ หากไม่มีการนำไปใช้ก็อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้

4) กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) กฎนี้กล่าวถึงผลที่ได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วว่าได้ผลที่พึงพอใจ ผู้เรียนย่อมอยากจะทำซ้ำ

1.2 หลักการจัดการศึกษา / การสอน

1) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนแบบลองผิดลองถูก จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในวิธีการแก้ปัญหา จุดจำการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความภาคภูมิใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2) สำรองความพร้อมหรือสร้างความพร้อมของผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำก่อนการสอนบทเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น การเชื่อมโยงความรู้เดิมมาสู่ความรู้ใหม่ การสำรวจความรู้ใหม่ การสำรวจความรู้พื้นฐาน เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนบทเรียนต่อไปหรือไม่

3) หากต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในเรื่องใดจะต้องช่วยให้เขาเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง แล้วให้ฝึกฝนโดยกระทำสิ่งนั้นบ่อย ๆ แต่ควรระวังอย่าให้ถึงกับซ้ำซาก จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

4) เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วควรให้ผู้เรียนฝึกนำการเรียนรู้ไปใช้บ่อย ๆ

5) การให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนพึงพอใจ จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ การศึกษาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเร้าหรือรางวัลที่ผู้เรียนพึงพอใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอเรนต์ แรนต์ (Operant Conditioning) ของสกินเนอร์ (Skinner) ทิศนา แคมมณี (2545 : 57)

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้

สกินเนอร์ ได้ทำการทดลองซึ่งสามารถสรุปเป็นกฎการเรียนรู้ได้ดังนี้

1) การกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรง แนวโน้มที่ความถี่ของการกระทำนั้นจะลดลงและหายไปไปในที่สุด

2) การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว

3) การลงโทษทำให้เรียนรู้ได้เร็วและลืมเร็ว

4) การให้แรงเสริมหรือให้รางวัลเมื่ออินทรีย์กระทำพฤติกรรมที่ต้องการ สามารถช่วยปรับหรือปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้

3.2 หลักการจัดการศึกษา / การสอน

1) ในการสอน การให้การเสริมแรงหลังการตอบสนองที่เหมาะสมของเด็กจะช่วยเพิ่มอัตราการตอบสนองที่เหมาะสมนั้น

2) การละเว้นระยะเวลาการเสริมแรงอย่างไม่เป็นระบบ หรือเปลี่ยนรูปแบบการเสริมแรง จะช่วยให้การตอบสนองของผู้เรียนคงทนถาวร เช่น ถ้าครูชมว่า “ดี” ทุกครั้งที่นักเรียนตอบถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนจะเห็นความสำคัญของแรงเสริมน้อยลง ครูควรเปลี่ยนเป็นแรงเสริมแบบชิ้นบ้าง เช่น ยิ้ม พยักหน้า หรือบางครั้งอาจไม่ให้แรงเสริม

3) การลงโทษที่รุนแรงเกินไป มีผลเสียมาก ผู้เรียนอาจไม่ได้เรียนรู้หรือจำสิ่งที่เรียนได้เลย ควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น เมื่อนักเรียนใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ แม้ได้บอกและตักเตือนแล้วก็ยังใช้อีก ครูควรงดการตอบสนองต่อพฤติกรรมนั้น เมื่อไม่มีใครตอบสนอง ผู้เรียนจะหยุดพฤติกรรมนั้นไปในที่สุด

4) หากต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือปลูกฝังนิสัยให้แก่ผู้เรียน การแยกแยะขั้นตอนของปฏิริยาตอบสนองออกเป็นลำดับขั้น โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เช่น หากต้องการปลูกฝังนิสัยในการรักษาความสะอาดห้องปฏิบัติการ และเครื่องมือ สิ่งสำคัญประการแรกคือ ต้องนำพฤติกรรมที่ต้องการมาจำแนกเป็นพฤติกรรมย่อยให้ชัดเจน เช่น การเก็บ การกวาด การเช็ดถู การล้าง การจัดเรียง เป็นต้น ต่อไปจึงพิจารณาแรงเสริมที่จะให้แก่ผู้เรียน เช่น คะแนน คำชมเชย การให้เกียรติ การให้โอกาสแสดงตัว เป็นต้น เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ก็ให้การเสริมแรงที่เหมาะสมในทันที

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักจิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคด์ และทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเพอร์แรนต์ ของสกินเนอร์ เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบฝึกทักษะ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำมาผสมผสานจนทำให้ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะปรากฏอยู่ในแบบฝึกและแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ขั้นนี้เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจที่เกิดขึ้นทั้งแรงจูงใจจากภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง กิจกรรมในขั้นนี้เน้นให้นักเรียนได้สนทนาได้ตอบกับครู ชักถาม ทายปัญหา หรือใช้สื่อต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ชี้ให้เห็นความสำคัญ

ขั้นนี้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาให้ถูกต้อง กิจกรรมจึงเน้นที่การสร้างศรัทธา ความภาคภูมิใจ และรู้จักความหมายของคำในภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนเกิดความพิถีพิถันในการออกเสียงและพยายามฝึกทักษะให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 แนะนำเรื่องใหม่

ขั้นนี้เป็นการเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แบบฝึกที่เหมาะสม มาประกอบการเรียนรู้ กิจกรรมในขั้นนี้เน้นให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูแนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าและแนวทางให้นักเรียนได้คิดเอง

ขั้นที่ 4 ฝึใจฝึกฝน

ขั้นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม และฝึกฝนทักษะด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 5 ส่งผลย้อนกลับ

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติกิจกรรม หรือพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกว่ามีความถูกต้องหรือไม่ อย่างไร ในขั้นนี้ครูต้องเสริมแรงทันที เมื่อพบว่านักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงพฤติกรรม

ขั้นนี้เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่แสดงออกที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจนของนักเรียนด้วยการให้ฝึกฝนทักษะต่อไปจนนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ ครูคอยสังเกตและมีการเสริมแรงเป็นระยะ ๆ ก็จะช่วยให้เรียนตอบสนองได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 7 นำไปใช้ให้ถูกต้อง

ขั้นนี้เป็นการวัดและประเมินว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ของบทเรียนเพียงใด กิจกรรมในขั้นนี้จึงเป็นการทำแบบฝึกทักษะในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในกิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่

ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนจะสูงขึ้น เมื่อผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนและแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นสื่อชนิดหนึ่ง ที่เป็นส่วนประกอบของการเรียนการสอนให้เกิดผลและบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนนั้น ๆ ซึ่งแบบฝึกที่ดีนั้นต้องมีกระบวนการ การสร้างที่ชัดเจนและถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน อันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจชัดเจนและถูกต้อง ดังมีผู้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ดังนี้

จากความหมายของแบบฝึก ขาญชัย อาจินสมาจาร (2545 : 97) กล่าวว่า แบบฝึก คือส่วนหนึ่งของบทเรียนหรือหัวข้อที่ต้องเรียนที่มีรูปแบบหลากหลาย ซึ่งจะเป็นงานที่ทำในชั้นเรียน หรือที่บ้าน เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาและเป็นกิจกรรมของการเรียนการสอน ซึ่งแบบฝึก เป็นวิถีทางที่สำคัญในการกระตุ้นและนำกิจกรรมการเรียนรู้ภายในหรือภายนอกห้องเรียนอันจะช่วย สร้างเจตคติที่ดีสู่กิจกรรมหรืองานที่ทำและส่งผลให้เกิดประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน ส่วน ความหมายของแบบฝึกจากอารีย์ วาคน้ำน้อย (2545 :48) สรุปได้ว่า แบบฝึกคืออุปกรณ์การเรียน การสอนอย่างหนึ่งอันประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจที่จะนำมาใช้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก ปฏิบัติที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ตลอดจนเกิดความแม่นยำซึ่งจะเป็นไปโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ กันต์ดนัย วรจิตพิพล (2542 : 34 อ้างถึงในอารีย์ วาคน้ำน้อย) กล่าวว่า แบบฝึกคือเครื่องมือทางการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกกระทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญเพิ่มขึ้นหลังจากเรียนรู้ใสภาคทฤษฎีหรือด้านเนื้อหาแล้ว ซึ่งใน แบบฝึกควรประกอบด้วยคำแนะนำในการทำข้อคำถาม หรือกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนตอบคำถาม ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 :147 อ้างถึงใน อิศารักษ์ ดาบพลอ่อน) กล่าวว่าแบบฝึกเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น และส่วนใหญ่แบบฝึกจะอยู่ส่วนท้ายของบทเรียนหรือแบบฝึกอาจจะมีลักษณะ เป็นแบบฝึกปฏิบัติก็ได้

ดังนั้นสรุปได้ว่า แบบฝึก คือสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนอันประกอบด้วย กิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งขึ้นอยู่กับบทเรียนหรือเนื้อหาอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเนื้อหาสาระนั้น ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมายและเป็นระบบ

4.1 หน้าที่ของแบบฝึก

หน้าที่ของแบบฝึก ขาญชัย อาจินสมาจาร (2545 : 97) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึก มิใช่มีไว้เพื่อให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อไม่ให้มีเวลาว่าง แต่แบบฝึกต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องสร้างแบบให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะปฏิบัติกิจกรรมด้วยความเต็มใจ มีความสุข ดังหน้าที่ต่อไปนี้

หน้าที่ที่ 1 คือ การตั้งเป้าหมายหรือทิศทางของกิจกรรมการเรียนรู้ คือนักเรียนต้อง รู้วัตถุประสงค์ของงานหรือกิจกรรมที่จะทำ ซึ่งจะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ

หน้าที่ที่ 2 คือ การกระตุ้นให้นักเรียนและเตรียมเพื่อการทำงาน โดยครูต้องมี หน้าที่ จูงใจให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะปฏิบัติกิจกรรมและมองเห็นประโยชน์จากการทำ แบบฝึก

หน้าที่ที่ 3 คือ เกี่ยวกับการจัดตั้งกิจกรรมการเรียนรู้ที่แน่นอน ที่จะนำออกกิจกรรมที่น่าสนใจ ที่จะตอบสนองความต้องการของนักเรียน ซึ่งครูควรมีหน้าที่ที่จะเลือกในส่วนนี้

หน้าที่ที่ 4 คือ เกี่ยวกับการให้คำสั่งสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนต้องได้รับคำสั่งที่ชัดเจนในระเบียบแบบแผน แหล่งอุปกรณ์ และเกณฑ์สำหรับประเมินผลของแบบฝึกนักเรียนที่เข้าใจรายละเอียดของกิจกรรมหรือชิ้นงาน จะมีแรงกระตุ้นที่จะทำชิ้นงานหรือกิจกรรมได้ดี

4.2 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

ในการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย จำเป็นต้องอาศัยแบบฝึก เพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรสร้างหรือจัดทำแบบฝึกให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนไป

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538 : 35) กล่าวว่า แบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ดังนี้

- 1) เป็นอุปกรณ์ช่วยภาระแบ่งเบาของครู
- 2) ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น
- 3) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในทางจิตใจมาก
- 4) ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน
- 5) เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว
- 6) ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
- 7) ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
- 8) ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในบทเรียน
- 9) ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง
- 10) ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

นอกจากนี้ อุดุลย์ ภูปลื้ม (2539 : 24-25) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกให้คล้าย ๆ กัน แต่มีข้อแตกต่างดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
- 2) ทำให้เกิดความสนุกสนาน
- 3) ทำให้ประหยัดเวลา
- 4) ทำให้นักเรียนนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเอกสารแนวทางการจัดทำผลงานทางวิชาการสำหรับข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 174) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบฝึกดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาปัญหา และความต้องการโดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นปัญหาในทุกระดับชั้นหรือเฉพาะชั้นใดชั้นหนึ่ง
 - 2) วิเคราะห์เนื้อหา หรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและบัตรฝึกหัด
 - 3) พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการใช้แบบฝึก
 - 4) สร้างแบบทดสอบซึ่งอาจมีแบบทดสอบดังนี้
 - 4.1) แบบทดสอบเชิงสำรวจ
 - 4.2) แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง
 - 4.3) แบบทดสอบความก้าวหน้า
 - 5) สร้างบัตรฝึกเพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อย
 - 6) สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบ หรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง การสร้างบัตรอ้างอิงนี้ อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว
 - 7) สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยจัดทำเป็นตอน เป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า
 - 8) นำเอาแบบฝึกไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึกหัด คุณภาพของแบบฝึก
 - 9) ปรับปรุงแก้ไข
 - 10) รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้สวบบัญ เพื่อทำประโยชน์ต่อไป
- จะเห็นได้ว่า แบบฝึกมีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถือเป็นสื่อและอุปกรณ์อย่างหนึ่งที่ครูสามารถนำไปใช้ประกอบกิจกรรมการสอน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างดียิ่งจากแบบฝึก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษรา ภัทรเดชไพศาล (2537: บทคัดย่อ) ได้สร้างและใช้กิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและ

การเขียนคำควบกล้ำสามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ และผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แนววิทย์ ปัญญาเรือง (2538: บทคัดย่อ) ได้วิจัยโดยใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกการอ่านออกเสียง คำที่ใช้พยัญชนะ "ร" "ล" และ "ว" ควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 90.80 มีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ "ร" "ล" และ "ว" ควบกล้ำได้ถูกต้อง และมีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์หลังการฝึก คิดเป็นร้อยละ 90.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำนงค์ ไปธาเกียง (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากเพื่อ สอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้ภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทยพบว่า แบบฝึก ที่สร้างขึ้นได้ยึดหลักการคือ มีจุดมุ่งหมายในการฝึกที่ชัดเจน เป็นไปตามลำดับความยากง่าย คำนี้ถึงความแตกต่างของเด็ก มีคำชี้แจงที่ชัดเจน มีความถูกต้อง มีหลายแบบ เหมาะสมกับ เวลา และความสนใจ โดยอาศัยกระบวนการฝึกฝนหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดทักษะในการเขียนสะกด คำยากระหว่างการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนซ่อม เสริมด้วยการใช้แบบฝึกแตกต่างกันในทางที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุดใจ ศรีจามร (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์จากการใช้แบบฝึกคำ ควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกออกเสียง คำควบกล้ำ สามารถออกเสียงได้ถูกต้องสูงกว่าก่อนได้รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 72) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกภาษาไทยการสะกด คำยาก เรื่องเปิดท้ายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะ ภาษาไทยการสะกดคำยาก ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.96/81.00 แสดงว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำยากที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ ท่วงการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกด คำยาก เรื่องเปิดท้าย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มะลิ อัจฉริยะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน แม่กด และแม่กบ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาวิจัยปรากฏว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพ 84.02/80.62 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูง กว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรศักดิ์ ศรีตระกูล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาวิจัยปรากฏว่า แบบฝึกเสริมทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ โดยมีผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Michelle (2004) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทำนายความสามารถการอ่าน และการเขียนของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ : การศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาความสามารถในการเรียนภาษาของนักเรียนโดยตลอด 3 ปี
2. เปรียบเทียบผลของการทำนายกับผลการเรียนของนักเรียน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลของการทำนายกับผลการเรียนของนักเรียน
4. ศึกษาพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียน การพูด และพัฒนาการด้านผลการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 138 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าการอ่านออกเสียง และการใช้ภาษาเป็นทักษะที่นักเรียนใช้มากที่สุด ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน และการเขียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผลการเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้น และสูงกว่าค่าที่ทำนายไว้ และความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูด และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การใช้แบบฝึกทักษะ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นเพราะได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่ สามารถจดจำเนื้อหา คำศัพท์ต่าง ๆ ช่วยเสริมทักษะทางภาษาได้อย่างคงทน และช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลินเพลิน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรในการวิจัย
3. รูปแบบการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสามัคคีบำรุงสังกัดสำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานครจำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ การฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำจากแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด คือ

1. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ จำนวน 7 แบบฝึก ใช้เวลาฝึกแบบฝึกละ 1 ชั่วโมง พร้อมแผนการจัดการเรียนรู้

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 7 แผน

3. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ใช้วัดผลนักเรียนก่อนและหลังเรียน จำนวน 2 ชุด แบ่งเป็นชุดการอ่านและชุดการเขียน มีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบทดสอบการอ่าน มี 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบอ่านคำที่กำหนดให้ จำนวน 20 คำ

ฉบับที่ 2 แบบอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ 1 เรื่อง

ชุดที่ 2 แบบทดสอบการเขียน มี 1 ฉบับ คือ

แบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามรายละเอียดของการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการอ่านเขียนคำควบกล้ำ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและเนื้อหาที่จะใช้สร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู และแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึก รวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

1.3 สร้างแบบฝึกโดยรวบรวมคำควบกล้ำที่มีอยู่ในแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาสร้างเป็นแบบฝึกจำนวน 7 แบบฝึก จำแนกประเภทตามลักษณะของคำควบกล้ำ เช่น กว กร กล ขว ขร ชล คว คร คล พร พล ผล ตร ปร ปล เป็นตัวกล้ำ โดยคำนึงถึงลำดับความยากง่าย ความแตกต่างของผู้เรียนและใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ดังนี้

แบบฝึกที่ 1 รู้จักคำควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 2 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี กว กร กล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 3 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี ขว ขร ชล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 4 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี คว คร คล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 5 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี พร พล ผล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 6 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี ตร ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 7 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี ปร ปล ควบกล้ำ

1.4 นำแบบฝึกที่สร้างขึ้นไปให้กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

1.6 นำแบบฝึกที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้เพื่อดูความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบฝึก ที่โรงเรียนบางมด (ต้นเปาวิทยาการ) สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยทำการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

1.7 นำแบบฝึกที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะนำไปทดลอง

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ หลักสูตร คู่มือครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่3 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

2.2 กำหนดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ระยะยาว

2.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนเพื่อใช้พัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนคำควบกล้ำ จำนวน 7 แผน คือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องรู้จักคำควบกล้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี กว กร กล ควบกล้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี ขว ขร ขล ควบกล้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี คว คร คล ควบกล้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี พร พล ผล ควบกล้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี ตร ควบกล้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องการอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี พร ปล ควบกล้ำ

กระบวนการเรียนรู้ในแต่ละแผน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจที่เกิดขึ้นทั้งแรงจูงใจจากภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง กิจกรรมในขั้นนี้เน้นให้นักเรียนได้สนทนาได้ตอบกับครู ชักถาม ทายปัญหา หรือใช้สื่อต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ชี้ให้เห็นความสำคัญ

เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาให้ถูกต้อง กิจกรรมจึงเน้นที่การสร้างควมศรัทธา ความภาคภูมิใจ และรู้จักความหมายของคำในภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนเกิดความพิถีพิถันในการออกเสียงและพยายามฝึกทักษะให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 แนะนำเรื่องใหม่

เริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แบบฝึกที่เหมาะสมมาประกอบการเรียนรู้ กิจกรรมในขั้นนี้เน้นให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูแนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าและแนวทางให้นักเรียนได้คิดเอง

ขั้นที่ 4 ฝึใจฝึกฝน

เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม และฝึกฝนทักษะด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 5 ส่งผลย้อนกลับ

ครูและนักเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกว่ามีความถูกต้องหรือไม่ อย่างไร และครูควรเสริมแรงทันทีเมื่อพบว่ามึนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงพฤติกรรม

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจนของนักเรียนด้วยการให้ฝึกฝนทักษะต่อไปจนนักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ ครูคอยสังเกตและมีการเสริมแรงเป็นระยะ ๆ

ขั้นที่ 7 นำไปใช้ให้ถูกต้อง

วัดและประเมินว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ของบทเรียนเพียงใด กิจกรรมในขั้นนี้จึงเป็นการทำแบบฝึกทักษะในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในกิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ

2.6 ทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้เพื่อดูความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และเวลาที่กำหนด ที่โรงเรียนบางมด (ต้นเปาวิทยาคาร) สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลการใช้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลอง และปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาคู่มือครู แบบเรียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เทคนิคการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย

3.2 วิเคราะห์เนื้อหา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาไทย ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย รวม 3 ฉบับ คือ

ชุดที่ 1 แบบทดสอบการอ่าน มี 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบอ่านคำที่กำหนดให้ จำนวน 20 คำ

ฉบับที่ 2 แบบอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ 1 เรื่อง

ชุดที่ 2 แบบทดสอบการเขียน มี 1 ฉบับ คือ

แบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างไปให้กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย 1) นายจรรยา รอดเจริญ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ 2) นางฉันทนา สุคนธวิษ ครูชำนาญการพิเศษสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 3) ว่าที่ ร.ต.จิระ แก้วบุญเรือง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

ความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ภาษาที่ใช้ ความเหมาะสมของตัวเลือกตัววง แล้วนำไปแก้ไขข้อบกพร่อง

3.5 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามัคคีบำรุง ซึ่งเคยเรียนเรื่องคำควบกล้ำมาแล้ว

3.6 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ คัดเลือกเอาข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน

3.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางมด (ตันเปาว์วิทยาคาร) จำนวน 40 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ลงมือทดลองปฏิบัติการสอนด้วยตนเอง มีรายละเอียดดังนี้

1. การดำเนินการใช้แบบฝึก

1.1 ก่อนการใช้แบบฝึก ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนการเรียน (Pre test)

1.2 ในการทดลองทั้ง 7 ครั้ง จะใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ จำนวน 7 แบบฝึก และแผนการจัดการเรียนรู้ 7 แผน โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ มีเนื้อหาในเรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ โดยสอนให้สัมพันธ์กัน เนื้อหาที่ใช้สอนมีความต่อเนื่องกันไปตลอดเพื่อจัดลำดับการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียน

1.3 การสอนแต่ละครั้ง ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผน 1 แผน และแบบฝึกทักษะ 1 แบบฝึก โดยขณะที่สอนตามแผนและใช้แบบฝึก ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งทำการบันทึกข้อมูลจากคะแนนที่ทำแบบฝึกทักษะ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสะท้อนผลการปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการดำเนินการสอนในครั้งต่อไป

1.4 เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสอนครบทั้ง 7 ครั้งแล้ว จึงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ เพื่อดูการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนครั้งสุดท้าย เพื่อนำข้อมูลไปหาค่าทางสถิติ

2. ระยะเวลาในการทดลอง

ผู้วิจัยใช้เวลาทดลองสอนในชั้นเรียนทั้งสิ้น 7 ชั่วโมง เวลาประเมินความสามารถก่อนและหลังทดลอง 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 11 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

รูปแบบของการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental) ตามรูปแบบ One Group Pre test - Post test Design ซึ่งเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

วัดผลก่อนทดลอง		ทดลอง	วัดผลหลังทดลอง
O_1		X	O_2
เมื่อ	O_1	แทน	การทดสอบก่อนเรียน (Pre test)
	O_2	แทน	การทดสอบหลังเรียน (Post test)
	X	แทน	แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ทั้งก่อนและหลังทำการทดลอง แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ และตรวจสอบผลการพัฒนาของคะแนน ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2544 : 35)

$$\text{จากสูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

(ชูศรี วงศ์รัตน์ 2544 : 65)

$$\text{จากสูตร } S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

2. สถิติเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.1.1 ค่าความยากง่าย (p) (Difficulty) โดยใช้สูตร (สุมาลี จันทร์ชลอ 2542 : 140)

$$\text{จากสูตร } p = \frac{P_H + P_L}{2n}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากง่าย
	P_H	แทน	จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มสูง
	P_L	แทน	จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนคนตอบในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

2.1.2 ค่าอำนาจจำแนก (r) (Discrimination) โดยใช้สูตร (สุมาลี จันทร์ชลอ 2542 : 140)

$$\text{จากสูตร } r = \frac{P_H - P_L}{n}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	P_H	แทน	จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มสูง
	P_L	แทน	จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนคนตอบในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

2.1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มศว. 2543 : 55)

$$\text{K.R.20 } r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
-------	----------	-----	-------------------------------

S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ

2.1.4 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตร
(สุมาลี จันทร์ชลอ 2542 : 162)

จากสูตร	$IOC = \frac{\sum X}{N}$	
เมื่อ	IOC	แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum X$	แทน ผลรวมคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test dependent Sample (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ 2538 :104)

จากสูตร	$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$	
เมื่อ	D	แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน จำนวนคู่ (จำนวนข้อมูล)

$$df = n-1$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

ตอนที่ 2 การทดลองใช้แบบฝึกทักษะ

ตอนที่ 1 การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

ในการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 สร้างแบบฝึกโดยรวบรวมคำควบกล้ำที่มีอยู่ในแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาสร้างเป็นแบบฝึกจำนวน 7 แบบฝึก จำแนกประเภทตามลักษณะของคำควบกล้ำ เช่น กว กร กล ขว ขร ชล คว คร คล พร พล ผล ตร พร ปล เป็นตัวกล้ำ ดังนี้

แบบฝึกที่ 1 รู้จักคำควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 2 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี กว กร กล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 3 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี ขว ขร ชล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 4 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี คว คร คล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 5 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี พร พล ผล ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 6 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี ตร ควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 7 การอ่านและเขียนคำควบกล้ำที่มี บร ปล ควบกล้ำ

1.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ จำนวน 7 แผน ให้อ่านสอนแผนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนจะมีเนื้อหาสอดคล้องกับแบบฝึกแต่ละแบบฝึก

1.3 นำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำให้กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาและได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ปรับปรุงแบบฝึกทักษะในบางกิจกรรม ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

2. แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนดี แต่ควรเพิ่มเติมกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มด้วย

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณา ได้รับข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขดังนี้

1. เพิ่มเติมสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้
2. ปรับปรุงการใช้ภาษาในส่วนต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้
3. ปรับเปลี่ยนกิจกรรมในกระบวนการเรียนรู้ ของแต่ละชั้นให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และให้เหมาะสมกับผู้เรียน
4. เพิ่มเติมสื่อประกอบการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ ควรเป็นสื่อที่จับต้องได้ และมีจำนวนพอเพียงกับผู้เรียน

ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ตามแบบประเมินของลิเคอร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ปรากฏว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

ตอนที่ 2 การทดลองใช้แบบฝึกทักษะ

การทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ดำเนินการโดยนำแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อประเมิน

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t-test
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ชุดการอ่าน	40	14.77	4.18	34.34	3.59	47.44*
ชุดการเขียน	40	18.46	3.74	32.17	3.95	38.74*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่านักเรียนสามารถทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำชุดการอ่านได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.77 ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 34.34 และนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบชุดการเขียนได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 18.46 และได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 32.17 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยมีค่า t ของการอ่านเท่ากับ 47.44 และค่า t ของการเขียนเท่ากับ 38.74 ซึ่งสูงกว่าค่า t ในตาราง แสดงว่านักเรียนที่ได้รับฝึกทักษะ มีทักษะในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะปฏิบัติการรวม ในแต่ละขั้นตอนทำให้ได้ข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้และปัญหาที่พบ ในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอพฤติกรรมการเรียนรู้ ปัญหาที่พบแนวทางในการแก้ปัญหาของผู้วิจัยและผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ขั้นนี้เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจที่เกิดขึ้นทั้งแรงจูงใจจากภายนอกและแรงจูงใจที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง กิจกรรมในขั้นนี้เน้นให้นักเรียนได้สนทนาโต้ตอบกับครู ชักถาม ทายปัญหา หรือใช้สื่อต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัว และมีความสนใจที่จะเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมในขั้นนี้นักเรียนให้ความสนใจในการสนทนาโต้ตอบ บางคนยังไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าตอบคำถาม ครูจึงพยายามกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม และเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออกให้มากขึ้น

ขั้นที่ 2 ชี้ให้เห็นความสำคัญ

ขั้นนี้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาให้ถูกต้อง กิจกรรมจึงเน้นที่การสร้างความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และรู้จักความหมายของคำในภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนเกิดความพิถีพิถันในการออกเสียงและพยายามฝึกทักษะให้ถูกต้อง

ผลการจัดกิจกรรมปรากฏดังนี้ นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ครูกำหนดขึ้น ให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม ร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ แต่ก็ยังมีนักเรียนบางคนไม่มีความกระตือรือร้น ครูจึงต้องปลุกเร้าและเสริมแรงกับนักเรียนกลุ่มนั้น ให้ร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งก็ได้รับผลตอบรับที่ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 แนะนำเรื่องใหม่

ขั้นนี้เป็นการเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แบบฝึกที่เหมาะสมมาประกอบการเรียนรู้ กิจกรรมในขั้นนี้เน้นให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูอธิบาย สาธิต แนะนำวิธีการฝึกปฏิบัติกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าและแนวทางให้นักเรียนได้ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

ผลจากการจัดกิจกรรมที่พบคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะเรียนรู้บทเรียนใหม่ ๆ ที่ครูนำเสนอ สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำได้อย่างมั่นใจ นักเรียนบางคนไม่เข้าใจกิจกรรมก็กล้าที่จะซักถามมากขึ้น บางคนไม่กล้าถามครูก็จะถามเพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ ครูจึงต้องอธิบายซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและจะได้นำไปฝึกฝนในขั้นต่อไปได้

ขั้นที่ 4 ฝึใจฝึกฝน

ขั้นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม และฝึกฝนทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำด้วยตนเอง และทดสอบการอ่านโดยการจับคู่กัน แล้วผลัดกันอ่านให้คู่ของตนฟัง หรืออ่านบันทึกเสียงของตนเองลงในเครื่องบันทึกเสียง เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเกิดความแม่นยำในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง

ผลการจัดกิจกรรมในขั้นนี้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกฝนกิจกรรมเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการฝึกอ่านออกเสียง นักเรียนจะให้ความสนใจและระมัดระวังการออกเสียงเป็นพิเศษ จนบางครั้งทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ครูจึงต้องแนะนำวิธีการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้องใหม่อีกครั้ง เพื่อให้เป็นไปตามธรรมชาติของภาษา ซึ่งนักเรียนก็ยินดีปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การอ่านตามที่ครูแนะนำทันที

ขั้นที่ 5 ส่งผลย้อนกลับ

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก ซึ่งก็คือการออกเสียงคำควบกล้ำว่ามีความถูกต้องชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

ในขั้นนี้เมื่อนักเรียนได้รับทราบผลการอ่านออกเสียงของตนเองแล้ว นักเรียนที่อ่านออกเสียงได้ถูกต้องทั้งหมดก็จะแสดงความตั้งใจในผลงานของตน ครูกล่าวชื่นชมและให้รางวัลในบางครั้ง และให้อ่านหน้าชั้นให้เพื่อนฟังอีกครั้งหนึ่ง ส่วนนักเรียนที่ยังมีข้อผิดพลาดก็ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะ ครูเสริมแรงให้นักเรียนปรับปรุงในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงพฤติกรรม

ขั้นนี้เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรอ่านออกเสียงที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจนของนักเรียนด้วยการให้ฝึกฝนทักษะการอ่านต่อไปจนนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

นักเรียนยินดีที่จะปรับปรุงการอ่านออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนด้วยความกระตือรือร้น โดยครูคอยเสริมแรงเป็นระยะ ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น และออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักของภาษาได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 7 นำไปใช้ให้ถูกต้อง

ขั้นนี้เป็นการวัดและประเมินว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ของบทเรียนเพียงใด กิจกรรมในขั้นนี้จึงเป็นการทำแบบฝึกทักษะในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการหาความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้ในกิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่ โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมจากแบบฝึกในทักษะการเขียนคำควบกล้ำ เมื่อเสร็จแล้วนำผลงานส่งครู

ผลการจัดกิจกรรมพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและกระตือรือร้นที่จะทำแบบฝึกให้เสร็จโดยเร็ว มีการปรึกษาหารือกันบ้าง ถามครูบ้าง ซึ่งครูก็ให้คำแนะนำเพื่อให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบด้วยตนเอง เมื่อทำเสร็จนักเรียนมักจะตกแต่งแบบฝึกด้วยการระบายสีให้สวยงามก่อนนำส่งครู ครูตรวจผลงานแล้วจึงนำผลงานติดแสดงที่ป้ายนิเทศให้นักเรียนได้ชมผลงานของตนเอง

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เกิดผลที่น่าสนใจหลายประการ คือ นักเรียนมีความสุข เกิดความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการคิดในการทำให้ผลงานสำเร็จ มีความตั้งใจที่จะฝึกฝนทักษะทางด้านภาษาให้ถูกต้องชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น และจากการประเมินผลการเรียนรู้หลังจากเรียนในแต่ละครั้งพบว่า นักเรียนเกิดทักษะจากการเรียน สามารถทำคะแนนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามขั้นตอนดังนี้

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ดำเนินการโดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก เอกสารเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ วิเคราะห์ความเหมาะสมของคำควบกล้ำที่จะนำมาสร้างแบบฝึก จำนวน 7 แบบฝึก นำแบบฝึกทักษะเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือ 1) นายจรูญ รอดเจริญ 2) นางฉันทนา สุขธนวิษ 3) ว่าที่ ร.ต. จิระ แก้วบุญเรือง ตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ พร้อมนำไปใช้จริง

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ดำเนินการโดยศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์เนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านดังกล่าว ตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมนำไปใช้สอนจริง

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ดำเนินการโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ เทคนิคการเขียนข้อสอบ วิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สร้างแบบทดสอบการอ่านคำ และอ่านเนื้อเรื่อง จำนวน 2 ฉบับ สร้างแบบทดสอบการเขียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ มี 3 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ และนำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาได้ข้อสอบที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 จำนวน 40 ข้อ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามัคคีบำรุง ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาสาระภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ มาแล้ว จำนวน 40 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ได้ข้อสอบที่มีค่าระดับความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.25 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - 0.48 และค่าความเชื่อมั่น 0.87

การทดลองใช้แบบฝึกทักษะ

การทดลองใช้แบบฝึกทักษะ เป็นการนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ พร้อมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในสถานการณ์จริง เพื่อประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยการทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีบำรุง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 35 คน ตามขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการทดลองใช้แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ หาคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏว่า ทักษะการอ่านได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.77 ทักษะการเขียนได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.46 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการอ่านได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ทักษะการเขียนเท่ากับ 3.59

2. ดำเนินการฝึกทักษะด้วยแบบฝึกทักษะพร้อมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสอนวันละ 1 ชั่วโมง ระยะเวลาในการดำเนินการสอนทั้งสิ้น 7 ชั่วโมง และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน เพื่อแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีตามวัตถุประสงค์

3. หลังการทดลองใช้แบบฝึกทักษะ ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนการทดลอง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 แบบฝึก พร้อมแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน ซึ่งผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ปรากฏว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และในแต่ละแบบฝึกมีวัตถุประสงค์ในการฝึกที่ชัดเจน มีความถูกต้อง มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และส่งเสริมกระบวนการคิดของผู้เรียน

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำพบว่า คะแนนความสามารถทางการเรียนก่อนและหลังการฝึกทักษะเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ หลังจากการทดลองผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง คือ

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำชุดการอ่านได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.77 ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 34.34 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น 19.57 และทำแบบทดสอบชุดการเขียนได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 18.46 ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 32.17 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น 13.71 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยมีค่า t ของการอ่านเท่ากับ 47.44 และค่า t ของการเขียนเท่ากับ 38.74 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับฝึกทักษะ มีทักษะในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

1. แบบฝึกทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยศึกษาเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

- 1.1 วิเคราะห์เนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
- 1.2 กำหนดจุดประสงค์ของแบบฝึกไว้อย่างชัดเจน
- 1.3 เขียนคำชี้แจงในการใช้แบบฝึกอย่างชัดเจน
- 1.4 เนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
- 1.5 รูปแบบของกิจกรรมมีความหลากหลาย
- 1.6 แบบฝึกมีภาพประกอบที่จูงใจผู้เรียนให้เกิดความสนใจ

ลักษณะของแบบฝึกดังกล่าว มีความสอดคล้องกับหลักในการสร้างแบบฝึกของ Horless (อ้างถึงในประสงค์ ราชณสุข , 2532 : 55) ได้ให้คำแนะนำในการสร้างแบบฝึกว่า ควรสร้างโดยใช้หลักจิตวิทยา จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ดี และชาญชัย อาจินสมาจาร (2545 : 97) ยังได้กล่าวว่า แบบฝึกต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ครูต้องสร้างแบบฝึกที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน จึงจะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากแบบฝึก

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีบรรยากาศเป็นกันเองโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่ รวมทั้งกิจกรรมมีรูปแบบที่หลากหลาย กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด ความสนใจ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการฝึก

3. การฝึกใช้เวลาฝึกไม่นาน แต่เหมาะสมกับความสามารถและวัยของนักเรียน อีกทั้งการได้รับการฝึกอย่างสม่ำเสมอตามจุดประสงค์ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง และในการฝึกแต่ละครั้ง ครูจะให้การเสริมแรงในทางบวก เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความพยายาม เกิดความมั่นใจในการฝึก

4. การอ่านออกเสียงในการฝึกแต่ละครั้ง นักเรียนจะได้รับทราบผลการฝึกของตนเอง ถ้าพบว่านักเรียนออกเสียงผิดเพี้ยนก็จะได้รับการแก้ไขทันที และมีโอกาสปรับปรุงแก้ไขการอ่านให้ถูกต้องต่อไป

ข้อค้นพบจากการวิจัย

จากการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ โดยใช้แบบฝึกทักษะในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นผลที่เกิดกับนักเรียน ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้โดยนักเรียนได้ปฏิบัติจริง จะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้สึก และความคิดเห็นของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้นักเรียนยังรู้จักปรับปรุงพฤติกรรมการใช้ภาษาจากการฝึกทักษะให้เป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ นักเรียนสามารถพัฒนาการสื่อความหมายให้ตรงกันและมีวิจารณญาณในการใช้ภาษา

2. ความสามารถในการรับรู้ ธรรมชาติการเรียนรู้ทางภาษาของนักเรียนจะเป็นไปทีละน้อย แต่มีความต่อเนื่องกัน ดังนั้นแบบฝึกทักษะที่นักเรียนฝึกในแต่ละครั้งจึงไม่มากเกินไป เพราะการรับรู้ของนักเรียนมีขีดจำกัดตามวัยและความสามารถในการรับรู้ ในการเรียนการสอนแต่ละครั้งผู้วิจัยจึงต้องคิดค้นกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ในแต่ละชั้นอย่างหลากหลาย นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะอย่างมีความสุข

3. นักเรียนมีทักษะคล่องแคล่ว โดยปกติการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในแต่ละวัน นักเรียนมีโอกาสทำแบบฝึกทักษะในช่วงชั่วโมงเรียนน้อยมาก ดังนั้นการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำกับกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึก ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำคล่องแคล่วสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระอื่น ๆ และใช้ในการสื่อสารได้อย่างมั่นใจ

4. ผลงานของนักเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ หลังจากทีนักเรียนทำแบบฝึกทักษะในแต่ละชุด นักเรียนได้รู้คะแนนจากป้ายนิเทศในห้องเรียน ทำให้นักเรียนรู้ความก้าวหน้าของตนเอง และชอบทบทวนในการทำแบบฝึก ทั้งยังสามารถตรวจคำตอบที่ถูกต้องได้จากป้ายนิเทศ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า นักเรียนเกิดความสนใจ เกิดความตื่นตัวในผลงานของตนเองและของเพื่อน ๆ นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่นที่จะทำแบบฝึกในชุดต่อ ๆ ไปให้ดีขึ้นกว่าเดิม

5. นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี เจตคติมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เพราะจะทำให้นักเรียนเรียนอย่างเข้าใจ มีความตั้งใจ มีแรงจูงใจในการเรียนรู้สูง ในการสอนเรื่องคำควบกล้ำแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจึงสร้างเจตคติในด้านดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน โดยการให้การเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การชมเชย การให้กำลังใจ การให้รางวัล ซึ่งผู้วิจัยสังเกตได้ว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นตื่นตัว มีกำลังใจในการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเรียนรู้ในทางที่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ด้านคือ ด้านการนำแบบฝึกทักษะไปใช้ และด้านการวิจัย รายละเอียดมีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำแบบฝึกไปใช้

- 1) ในการนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำไปใช้นั้น ครูผู้สอนควรเตรียมตัวให้พร้อม โดยศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ และคำชี้แจงในแต่ละแบบฝึกให้เข้าใจก่อน
- 2) ครูผู้สอนควรออกเสียงให้ชัดเจน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียน
- 3) ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมก่อนการฝึก
- 4) ครูผู้สอนควรเปิดเพลงบรรณที่เสียงของนักเรียนให้นักเรียนฟังทันที เพื่อให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขทันที
- 5) ควรนำวรรณกรรม วรรณคดีที่นักเรียนรู้จักมาใช้ในการฝึก
- 6) ควรมีการประยุกต์การฝึกทักษะให้มีความหลากหลาย เช่น ฝึกโดยการเล่านิทาน ฝึกโดยการแสดงบทบาทสมมติ แสดงละคร หรือ ลิเก เป็นต้น
- 7) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำทักษะการอ่านคำควบกล้ำไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การพูดออกอากาศ การอ่านผ่านรายการเสียงตามสาย เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

- 1) ควรมีการศึกษาถึงการนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำไปใช้กับประชากรในระดับชั้นอื่น ๆ

2) ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบการสอนตามแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ ในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

3) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อติดตามประเมินผลความสามารถในการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำของนักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะจากแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546
- กรมวิชาการ. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษาชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 1 ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538
- กรมวิชาการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545
- กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและวิธีการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2535
- กรรณิการ์ ฤทธิเดช และคณะ. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและทักษะสารสนเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมิก จำกัด, 2550
- กองการเจ้าหน้าที่, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. แนวทางการจัดทำผลงาน
ทางวิชาการสำหรับข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531
- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์, 2542
- กาญจนา นาคสกุล. ระบบเสียงภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2541
- กาญจนา นาคสกุล. บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 1 : ระบบเสียง อักษรไทย การอ่านคำและ
การเขียนสะกดคำ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545
- กิตติชาติ บุญชื่อ. กลุ่มทักษะภาษาไทย ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนว
ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สารมวลชน, 2521
- เกษรา ภัทราเดชไพศาล. กิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537
- งามจิตต์ อัมไพ. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดการ์ันต์ ระหว่างนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานครและในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523

- จตุรรัตน์ กวางกัน. การศึกษาคำภาษาไทยที่สะกดยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531
- จำนงค์ โปธาเกียง. การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากเพื่อการสอนซ่อมเสริม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้ภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. หลักการสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545
- ชิน โพธิ์อ่อน. การศึกษาความยากง่ายของคำ ลักษณะคำยากและเหตุผลในการเขียนสะกดคำผิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2526
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์, 2544
- ดวงรัตน์ คุณเจริญ และคณะ. ภาษาไทยพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ธีรพงษ์ การพิมพ์, 2538
- ศรีศิลป์ บุญขจร. ฝึกทักษะในการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, 2517
- ทศนา เขมมณี. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545
- ธิดารักษ์ ตานพล่ออน. การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542
- นรบดี สิรินาวพงศ์. หนังสือเสริมทักษะภาษาไทย ภาษาพาสนุก ชุดคำควบกล้ำ. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2547
- บันลือ พฤกษ์วัน. อุทิศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522
- บันลือ พฤกษ์วัน. มติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2532
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. "แนวการสร้างแบบฝึกทักษะ", สารพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : เมษายน - มิถุนายน, 2538
- ประเทือง คล้ายสุบรรณ. อ่านเขียนคำไทย. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์, 2529
- เปลื้อง ณ นคร. คำบรรยายประกอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2539

- พันธนิย์ วิหคโต. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) ของครูดีเด่นระดับจังหวัดในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2537
- ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522
- มะลิ อาจวิชัย. การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน แม่กด แม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2526
- มัลลิกา ภักดิ์ณรงค์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2531
- แม่นมาต ขวลิต. การพัฒนาการอ่านภาษาไทย ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการอ่าน หน่วยที่ 1 – 7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534
- รื่นฤทัย สัจจพันธ์. การสอนภาษาเพื่อวางรากฐานการศึกษาแก่เยาวชนไทย. โครงการประชุมทางวิชาการครูภาษาไทยระดับประถมศึกษา, 2547
- รุจิรี ภูสาระ. การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์, 2546
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538
- วรรณิ์ ไสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2537
- วิเชียร เกษประทุม. แบบฝึกหัดออกเสียง ร , ล และคำควบกล้ำ. กรุงเทพฯ : พัฒนศึกษา, 2545
- แหววดี ปัญญาเรือง. การใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ “ร” “ล” และ “ว” ควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538
- ศรศักดิ์ ศรีตระกูล. การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541

- ศรีจันทร์ วิชาตรง. หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถาบันราชภัฏ, 2542
- ศิริรัตน์ เจริญจันทร์. การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536
- สุดใจ ศรีจามร. ผลสัมฤทธิ์จากการใช้แบบฝึกคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539
- สนิท สัตโยภาส. การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2532
- สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา. ปัญหาการใช้ภาษาไทย. วิจัยสนเทศ, 2530
- สมใจ บุญอุรพิภิญโญ. นวัตกรรมการสอน ฝึกปฏิบัติออกแบบกลวิธีการสอน. กรุงเทพฯ : สถาบันคุณภาพวิชาการ, 2543
- สาคร บุญเลิศ. ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2538
- สายหยุด จำปาทอง. เอกสารประกอบการสอนวิชาปรัชญาการศึกษา. 2546
- ลำลี รักสุทธิ และคณะ. แบบฝึกเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์, 2549
- สุจริต เพ็ชรขอบ. ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540
- สุธินวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2540
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. เอกสารประกอบการสอนวิชา กศ. กท. 525 ปัญหาการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526
- สุมาลี จันทร์ชลอ. การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีการพิมพ์, 2542
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม. ภาษาไทย สื่อแห่งความงดงามทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546
- สำนักทดสอบ. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : [http:// www. bet.obec.go.th/new_resultbet](http://www.bet.obec.go.th/new_resultbet) 2549.
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : 2546
- อัศวิทย์ เรืองรอง. การอ่านเพื่ออุดมคติและพลังปัญญา : กรอบความคิดและแนวปฏิบัติ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2548

- อดุลย์ ภูปลื้ม. การเปรียบเทียบการเขียนตัวสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกที่จัดคำเป็นกลุ่มคำและแบบฝึกที่จัดคละคำ. วิทยานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2539
- อารีย์ วาคน์อานวย. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545
- Bush, C.L. and M.H. Huebner. Strategies for Reading in the Elementary School. London : Macmillan, 1970
- Michelle, Peariman. Early Reading Predictors of Literacy Achievement for English Learners : A Longitudinal Study from First through Third Grade. California : University of Southern California , 2004

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. นายจรูญ รอดเจริญ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดไก่อี๋ยง (สวัสดิ์ประชาชนกุล)
สำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร
2. นางอันทนา สุคนธวิษ
ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางมด (ตันเป่าวิทยาคาร)
สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
3. ว่าที่ ร.ต.จิระ แก้วบุญเรือง
ครู รับผิดชอบสอนอันดับ คศ. 1
โรงเรียนสามัคคีบำรุง
สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร

ที่ ศธ.0564.11/1446

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 กันยายน 2550

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายจรูญ รอดเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางอำไพ กล้าศิษฐ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.สุพิศวง	ธรรมพันทา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.อัศวิทย์	เรืองรอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไพฑูรย์ วัฒนานามิตกุล)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศบ.0564.11/1444

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 กันยายน 2550

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางฉันทนา สุคนธวิษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางอำไพ กล้าศิษฐ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.สุพิศวง	ธรรมพันทา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.อัครวิทย์	เรืองรอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโพภรณ์ วัฒนานิมิตกุล)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศบ.0564.11/1445

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนนริศรภาพ แขวงทรีอูร์จี้
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 กันยายน 2550

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ว่าที่ร้อยตรี จิระ แก้วบุญเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางอำไพ กล้าศิษฐ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กันสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผศ.สุพิศวง	ธรรมพันทา	ประธานกรรมการ
2. ผศ.อัศวิทย์	เรืองรอง	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลฤทธิ์ วัฒนานิมิตกุล)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้
- ตัวอย่างแบบฝึกทักษะ
- แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓** **(ช่วงชั้นที่ ๑)**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง รู้จักคำควบกล้ำกันเถอะ** **เวลา ๑ ชั่วโมง**
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อความ ย่อความและเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท ๔.๒ สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน

๒. สาระสำคัญ

คำควบกล้ำ เป็นคำที่มีพยัญชนะต้นควบกัน ๒ ตัว พยัญชนะตัวที่ ๒ ซึ่งใช้ควบกับตัวอื่นคือ ร ล ว เวลาอ่านออกเสียงเป็นไปตามพยัญชนะตัวหน้า แบ่งเป็น ๒ ชนิด ได้แก่ คำควบแท้ และคำควบไม่แท้

๓. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. อธิบายลักษณะของคำควบกล้ำได้
๒. อ่านและเขียนคำควบกล้ำได้ถูกต้อง
๓. เห็นความสำคัญของคำควบกล้ำและนำไปใช้ในการสื่อสารอย่างถูกต้อง

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ลักษณะของคำควบกล้ำ
๒. การอ่านและการเขียนคำควบแท้

๕. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ สร้างความสนใจ

ครูนำภาพปลา ภาพดาว และภาพพริก มาให้นักเรียนดูทีละภาพ แล้วให้นักเรียนบอกชื่อภาพ ครูสังเกตการออกเสียงตอบคำถามของนักเรียน

ขั้นที่ ๒ ชี้ให้เห็นความสำคัญ

นำคำตอบที่นักเรียนออกเสียงมาอภิปรายร่วมกัน ถึงความหมายและการออกเสียงที่ถูกต้อง ถ้า นักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้องความหมายของคำก็จะเปลี่ยนไป

ขั้นที่ ๓ แนะนำเรื่องใหม่

- นักเรียนร้องเพลงคำควบกล้ำจากแผนภูมิ แล้วร่วมกันอภิปรายความหมายของเนื้อเพลง
- นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องคำควบกล้ำจากใบความรู้ และร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะของ คำควบกล้ำ

ขั้นที่ ๔ ฝึใจฝึกฝน

นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรมที่ ๑ ระบายสีคำควบกล้ำให้ถูกต้องและสวยงาม ภายในเวลา ๑๐ นาที

ขั้นที่ ๕ ส่งผลย้อนกลับ

นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ ผลงาน โดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย เมื่อตรวจเสร็จนำผลงาน คืนเจ้าของ

ขั้นที่ ๖ ปรับปรุงพฤติกรรม

นักเรียนคนใดทำกิจกรรมที่ ๑ ถูกต้องทั้งหมด ครูและนักเรียนร่วมกันชมเชย ส่วนนักเรียนคน ใดมีข้อผิดพลาด ให้แก้ไขให้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๗ นำไปใช้ให้ถูกต้อง

- นักเรียนทำแบบฝึกในกิจกรรมที่ ๒ เสร็จแล้วนำผลงานส่งครู
- ร่วมกันร้องเพลงคำควบกล้ำอีกครั้งหนึ่ง

๖. สื่อ / อุปกรณ์

๑. แผนภาพ
๒. ใบความรู้
๓. แผนภูมิเพลง
๔. แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑

๗. การวัดผลประเมินผล

๑. วิธีการวัดผลและประเมินผล

๑.๑ สังเกตการร่วมกิจกรรม

๑.๒ ตรวจสอบฝึกทักษะ

๒. เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

๒.๑ แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑

๓. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

๓.๑ นักเรียนทำแบบฝึกทักษะชุดที่ ๑ ได้ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๘. ภาคผนวก

๑. ใบความรู้เรื่องอักษรควบ

๒. แผนภูมิเพลงคำควบกล้ำ

๓. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ชุดที่ ๑

๙. บันทึกผลหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก

เพลงคำควบกล้ำ

คำร้อง จริญญา จงจิระศิริ
ทำนอง ปาดงพงที

คำควบกล้ำที่เรามีใช้กันอยู่ทั่วไป
แบ่งเอาไว้ว่า ว่าเป็น ควบแท้ ไม่แท้
ควบแท้ที่เรามีใช้
ร ล ว ควบพยัญชนะใด
ต้องออกเสียงพยัญชนะสองตัวกล้ำไว้
ท ควบ ร ออกเสียง ซ ไป
ตัว ร ควบใหม่ ไม่ออกเสียง ร

ใบความรู้

มารู้จักคำควบกล้ำกันก่อนนะจ๊ะ

อักษรควบ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัวควบกล้ำอยู่ในสระตัวเดียวกัน

อักษรควบ แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๑. **อักษรควบแท้** คือ คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว ควบกล้ำอยู่ในสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านจะออกเสียงพยัญชนะทั้ง ๒ ตัวพร้อม ๆ กัน เสียงพยัญชนะควบกล้ำแท้ในภาษาไทยจะอยู่ในตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น และพยัญชนะตัวที่ ๒ จะต้องเป็น ร ล ว เท่านั้น ได้แก่

กร เช่น	กราน	เกรง	กรุง
กล เช่น	กลม	กล่อง	กลิ้ง
กว เช่น	กว้าง	กวาด	ไกว
ขร เช่น	ขรุขระ	ขริม	ขรัว
ขล เช่น	โหลง	ขลิบ	ขลั่ง
ขว เช่น	ขวัญ	ขวาน	แขวน
คร เช่น	ครอบคร้ว	ครอง	โครมคราม
คล เช่น	คลอง	กลาย	คลุม
คว เช่น	ความ	ควาย	คว่ำ
คร เช่น	ตรง	ครู่	เตรียม
ผล เช่น	แผล	ผลาญ	ผลิผลาม
ปร เช่น	เปรี้ยว	โปร่ง	ปรุง
ปล เช่น	ปลา	ปลาย	ปลอด
พร เช่น	พราน	พริก	พราย

พล เช่น พลาจ เพลง พลอด

๒. อักษรควบไม่แท้ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว ควบกล้ำอยู่ในสระตัวเดียวกัน และพยัญชนะตัวที่ ๒ จะเป็น ร เท่านั้น เวลาอ่านจะออกเสียงได้เป็น ๒ แบบ คือ

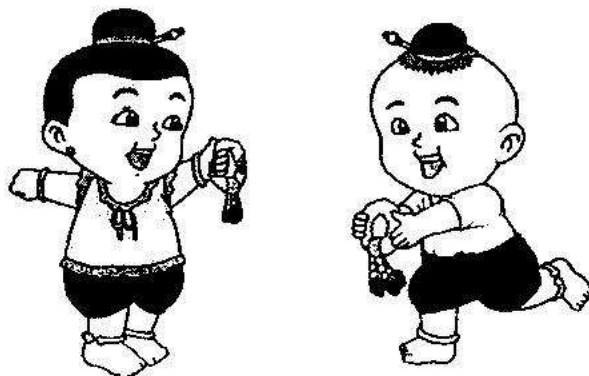
๒.๑ อ่านออกเสียงเพียงพยัญชนะตัวแรกเพียงตัวเดียว เช่น

จริง	อ่านว่า	จิง
สร้าง	อ่านว่า	สั่ง
ไซร์	อ่านว่า	ไซ้
เสร์	อ่านว่า	เส้า

๒.๒ อ่านออกเสียงเป็นพยัญชนะตัวอื่นไป เฉพาะในกรณีที ท ควบกับ ร จะออกเสียงเป็นเสียง ช แทนที่ เช่น

ไทร	อ่านว่า	ไซ
ทราบ	อ่านว่า	ซาบ
โทรม	อ่านว่า	โซม
ทรุด	อ่านว่า	ซุด
แทรก	อ่านว่า	แซก

นอกจากนี้ยังมีพยัญชนะควบกล้ำแท้ที่เราได้รับมาจากภาษาต่างประเทศอีกหลายตัว เช่น ทร ฟร พล คร บร บล ซึ่งนักเรียนสามารถค้นหาได้จากพจนานุกรม

แบบฝึกทักษะ
การอ่าน การเขียนคำควบกล้ำ

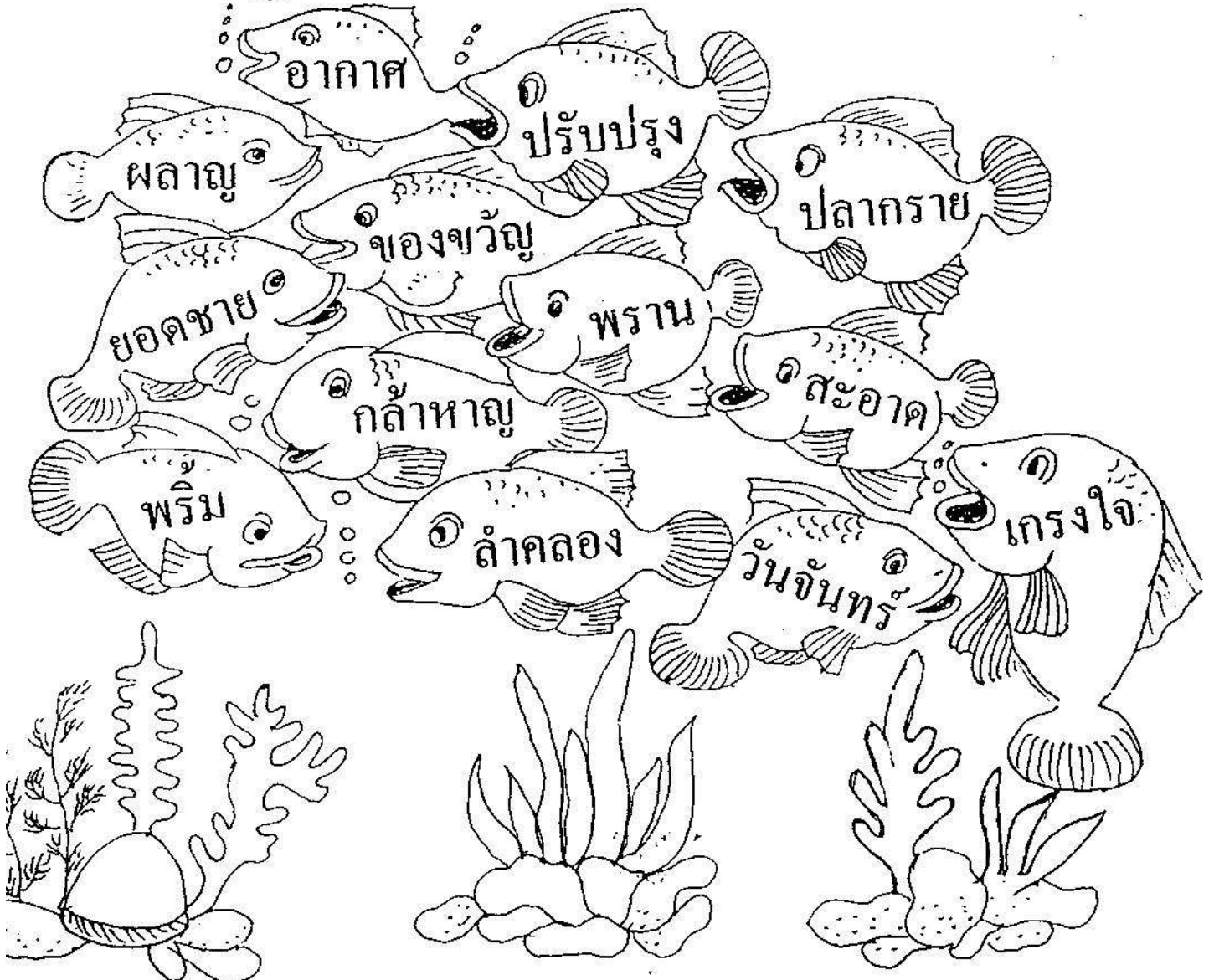
ชื่อ..... ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

กิจกรรมที่ ๑

หนูช่วยระบายสีคำควบกล้ำให้สวยงามนะคะ

กิจกรรมที่ ๒

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วนำคำควบกล้ำเติมลงในช่องว่าง

ริมไพรใหญ่กว้าง	มีดวงอาทิตย์
ฝูงปลาน้อยใหญ่	แหวกว่ายธารา
ลูกกวางตัวน้อย	คอยรับอาสา
เป็นผู้ตรวจตรา	รักษาป่าดง
วันหนึ่งเพลินใจ	เดินไกลแล้วหลง
ถูกจับขังกรง	อยู่ตรงธารา
กวางน้อยคร่ำครวญ	ชวนให้สงสาร
กราบกรานนายพราน	วานปล่อยฉันที
นายพรานนั่งมอง	ใคร่ครองถ้วนดี
การฆ่าสัตว์นี้	เป็นหนี้บาปกรรม
พรานรีบปลดปล่อย	กวางน้อยรินน้ำ
จิตพรานชุ่มฉ่ำ	ได้ทำความดี

(สนใจ บุญอุรพิภิญโญ)

๑. ๒. ๓.
 ๔. ๕. ๖.
 ๗. ๘. ๙.
 ๑๐. ๑๑. ๑๒.
 ๑๓. ๑๔. ๑๕.

แผนการจัดการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

(ช่วงชั้นที่ ๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง อ่านและเขียนคำที่มี กร กล กว ควบกล้ำ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อความ ย่อความและเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท ๔.๒ สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน

๒. สาระสำคัญ

การอ่านและการเขียนคำที่มี กร กล กว เป็นตัวควบกล้ำได้อย่างถูกต้องชัดเจน เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. อ่านออกเสียงคำควบกล้ำ กร กล กว ได้ถูกต้องชัดเจน
๒. เขียนคำควบกล้ำ กร กล กว ได้ถูกต้อง
๓. รู้จักความหมายและนำไปใช้ได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

อ่านและเขียนคำที่มี กร กล กว ควบกล้ำ

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ สร้างความสนใจ

เล่นเกมปริศนาทายภาพ โดยครูนำภาพให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแข่งขันกันตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ ใครตอบถูก ครูให้รางวัล

ขั้นที่ ๒ ชี้ให้เห็นความสำคัญ

ครูสนทนากับนักเรียนถึงการใช้ภาษาพูดที่ไม่ถูกต้อง โดยยกตัวอย่างการออกเสียงไม่ชัดเจน เพื่อสร้างความตระหนักและกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการออกเสียงคำควบให้ชัดเจน

ขั้นที่ ๓ แนะนำเรื่องใหม่

- ครูแสดงบัตรคำให้นักเรียนดู และอภิปรายวิธีการอ่าน ดังนี้

กรง ออกเสียงเป็น กะรง

กราบ ออกเสียงเป็น กะราบ

กลอง ออกเสียงเป็น กะลอง

กล้วย ออกเสียงเป็น กะหล้วย

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของคำจากบัตรคำ

ขั้นที่ ๔ ฝึกฝึกฝน

นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำที่มี กร กล กว ควบกล้ำ ในกิจกรรมที่ ๑ โดยครูอ่านนำให้นักเรียนอ่านตาม ๑ ครั้ง จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกอ่านเอง

ขั้นที่ ๕ ส่งผลย้อนกลับ

นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง ผู้ฟังจะต้องสังเกตการออกเสียงให้ชัดเจน แล้วบันทึกผลการอ่านของเพื่อนว่าคำใดอ่านถูกต้อง คำใดอ่านไม่ถูกต้อง เมื่ออ่านเสร็จทั้ง ๒ คนแล้วจึงนำผลการอ่านส่งครู

ขั้นที่ ๖ ปรับปรุงพฤติกรรม

ครูแจ้งผลการอ่านออกเสียงที่เพื่อนบันทึก ให้นักเรียนทุกคนรับทราบผลการอ่านของตน นักเรียนที่อ่านได้ถูกต้องทั้งหมด ครูและนักเรียนร่วมกันชมเชยด้วยการปรบมือให้ ส่วนนักเรียนที่ยังอ่านไม่ถูกต้อง ครูให้ฝึกอ่านใหม่อีกครั้ง

ขั้นที่ ๗ นำไปใช้ให้ถูกต้อง

- นักเรียนทำแบบฝึกในกิจกรรมที่ ๒ และ ๓ เสร็จแล้วนำผลงานส่งครู

สี่ / อุปกรณ์

๑. แผนภาพ
๒. บัตรคำ
๓. แบบฝึกทักษะชุดที่ ๒

การวัดผลประเมินผล

๑. วิธีการวัดผลและประเมินผล
 - ๑.๑ สังเกตการร่วมกิจกรรม
 - ๑.๒ สังเกตการอ่านออกเสียง
 - ๑.๓ ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ
๒. เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
 - ๒.๑ แบบประเมินการอ่านออกเสียง
 - ๒.๒ แบบฝึกทักษะชุดที่ ๒
๓. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
 - ๓.๑ นักเรียนทำแบบฝึกทักษะชุดที่ ๒ ได้ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๕. ภาคผนวก

๑. แผนภาพ
๒. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ชุดที่ ๒

๖. บันทึกผลหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก

แบบฝึกทักษะ

การอ่าน การเขียนคำควบกล้ำ

ชุดที่ ๒

อ่านและเขียนคำที่มี กว กร กถ ควบกล้ำ

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน.....

กิจกรรมที่ ๑

นักเรียนอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้

เกรียงไกร

กิโหลกรัม

กรีดกราย

กระจาด

เกรียวกราว

โกรธเคือง

กัมกราบ

กล้วยไม้

เข็มกลัด

กลางคืน

เกลียวกลม

อดกลั้น

กล้าหาญ

เกลื่อนกลาด

กลองยาว

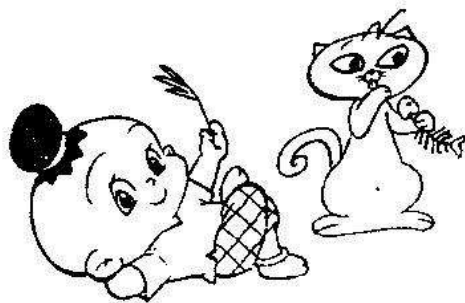
กว้างขวาง

กว้างน้อย

ไกวเปล

กวาดบ้าน

แตงกวา

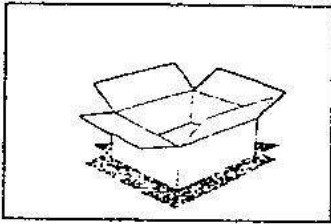
กิจกรรมที่ ๒

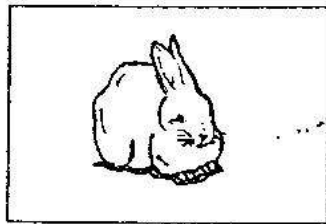

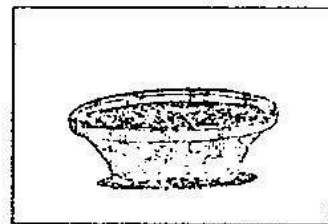
นำคำที่กำหนดให้ เติมลงใต้ภาพให้ถูกต้อง

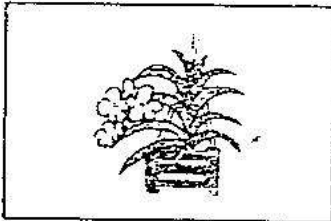
กระต่าย กว้างไม้ กลองยาว แดงกวา

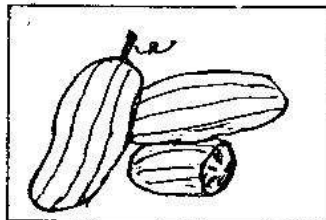
กระชาด เข็มกลัด กวาง กล่อง ไม้กวาด

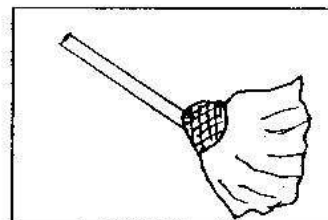

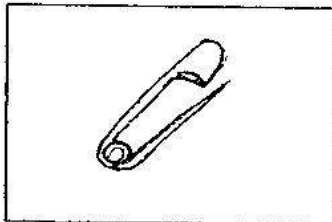

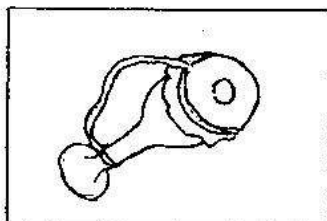

กิจกรรมที่ ๓

นำภาพพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ มาประสมเป็นคำ
ที่มีความหมาย แล้วเติมลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง		
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		

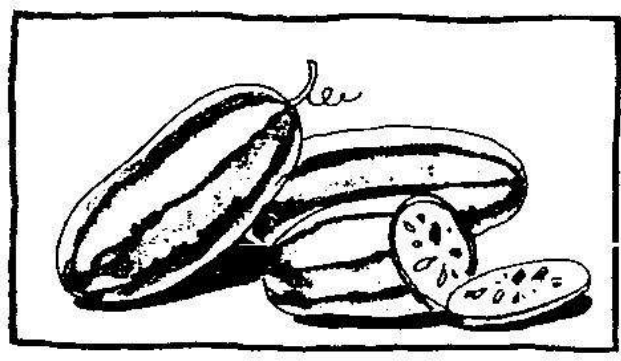
๕.		
๖.		
๗.		
๘.		
๙.		
๑๐.		

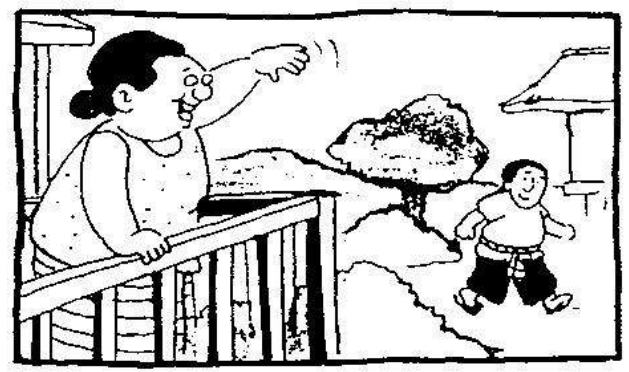
แผนภาพ

คำชี้แจง ภาพสำหรับนักเรียนเล่นเกมทายภาพปริศนา

๑.

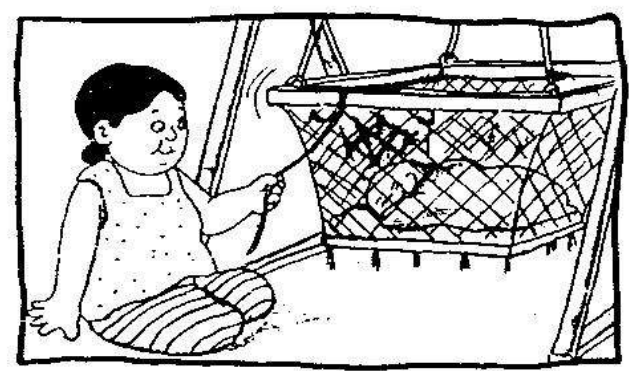
๒.

๓.

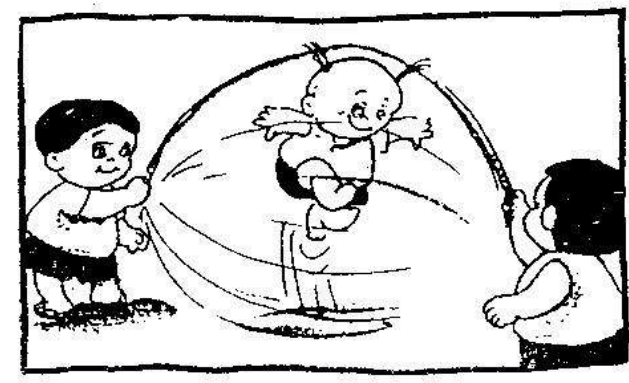
๔.

๕.

๖.

แบบทดสอบวัดความสามารถ
ด้านทักษะการอ่านคำควบกล้ำ
ฉบับที่ ๑

ชื่อ.....ชั้น..... เลขที่..... โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำต่อไปนี้ให้ถูกต้องชัดเจน

๑. กระเช้า	๒. กราบพระ
๓. กล้าหาญ	๔. กวาดบ้าน
๕. ของขวัญ	๖. โง่เขลา
๗. แขนงเสือ	๘. เครื่องแบบ
๙. เครื่องวัด	๑๐. ล้าคล่อง
๑๑. ความขี้ขาง	๑๒. ตระกูล
๑๓. ไตร่ตรอง	๑๔. ผัดใบ
๑๕. พร้อมเพรียง	๑๖. พลับพลา
๑๗. ปรับปรุง	๑๘. เปรียบเทียบ
๑๙. เปลี่ยนแปลง	๒๐. ปลอกภัย

แบบทดสอบวัดความสามารถ
ด้านทักษะการอ่านคำควบกล้ำ
ฉบับที่ ๒

ชื่อ.....ชั้น..... เลขที่..... โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องราวต่อไปนี้ให้ถูกต้องชัดเจน

เรื่อง เทียวงานลอยกระทง

วันเพ็ญเดือนสิบสอง พระจันทร์เต็มดวง พลอยดีใจที่จะได้ไปร่วมงานลอยกระทงที่ริมคลอง ใกล้บ้านกับเพื่อน ๆ หลายคน คือ แพรวใจ ดวงฤทัย ปรีชา และอนันต์ พลอยและเพื่อน ๆ นำกระทงที่ทำด้วยกาบกล้วย ใบมะพร้าว ตกแต่งด้วยดอกไม้นานาชนิดไปลอยกระทง

กระทงของพวกเขาเล็ก ๆ ค่อย ๆ เคลื่อนคล้อยไปตามกระแสน้ำ ในลำคลอง ดูแล้วเพลิดเพลิน สวยงามแปลกตา รูปเทียนส่งกลิ่นหอมไปทั่วบริเวณ แสงเทียนจากกระทงกระทริบระยิบระยับ ภายในงานมีการประกวดกระทง ประกวดธิดานพมาศ และมีการเล่นที่ทำให้งานครึกครื้นอีกมากมาย เสียงพิธีกรประกาศผลการประกวดธิดานพมาศ และผลการประกวดกระทง เสียงปรบมือดังกึกก้องพร้อมเพรียงกัน พลอยและเพื่อน ๆ ตื่นเต้นที่ได้เห็นการจุดพลุที่สวยงามหลากหลายสี เด็ก ๆ มีความสุขมากในงานลอยกระทงคืนนี้

**แบบทดสอบวัดความสามารถ
ด้านทักษะการเขียนคำควบกล้ำ**

ชื่อ.....ชั้น..... เลขที่..... โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค

ข้อที่ ๑ - ๒๐ เลือกคำที่เขียนผิด

<p>๑. ก. เกรงกลัว
ข. กล้าหาญ
ค. ลำครอง</p> <p>๒. ก. ไม้กวาด
ข. คลอบคร้ว
ค. ของขวัญ</p> <p>๓. ก. ขลุขละ
ข. เจียบขริ่ม
ค. เครื่องครัด</p> <p>๔. ก. น้ำพริก
ข. ปลับปลา
ค. พร้อมเพ็ลียง</p> <p>๕. ก. ตระเตรียม
ข. ตลากคล้า
ค. ตระกุล</p> | <p>๖. ก. เช้าตู่
ข. ตรวจตรา
ค. ผ้าไตร</p> <p>๗. ก. แหวนพลอย
ข. ร้องเพลง
ค. ไม้พลอง</p> <p>๘. ก. จุดพรุ
ข. มีคพร้า
ค. แพรวพราว</p> <p>๙. ก. ปราบปราม
ข. พรนเปรอ
ค. ปลับปรุง</p> <p>๑๐. ก. ปราคเปรี๊ยว
ข. ปรายนา
ค. ปลอดกั๊ย</p> |
|--|--|

๑๑. ก. ช้างพราย
ข. เกลงกลั่ว
ค. กะทง

๑๒. ก. กรองทอง
ข. กุงเทพฯ
ค. กรวดทราย

๑๓. ก. กรีดกลาย
ข. ปลากริม
ค. เกล็ดปลา

๑๔. ก. กร้าหาญ
ข. กล้วยไม้
ค. กลีบบัว

๑๕. ก. ข้างขวา
ข. โครงเคลง
ค. พงไพร

๑๖. ก. ควันไฟ
ข. ใจฟ้า
ค. แต่งกวา

๑๗. ก. กระเช้า
ข. กรุพระ
ค. กลาบไหว้

๑๘. ก. ข้าวเกรียบ
ข. มะกูด
ค. สงกรานต์

๑๙. ก. กรองขาว
ข. กลอนสด
ค. กลิ่นหอม

๒๐. ก. ตราคร่ำ
ข. ไมตรี
ค. แปรกล่อม

ข้อ ๒๑ - ๔๐ เลือกคำตอบเติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความ

๒๑. บุพมาเป็นคนใจคอ.....

- ก. ครับแคบ
- ข. คลุ้มคลั่ง
- ค. กว้างขวาง

๒๒. จระเข้ขวาง.....

- ก. คลอง
- ข. แม่น้ำ
- ค. ครอง

๒๓. วันนี้ท้องฟ้าดู.....

- ก. หมองหม่น
- ข. มีดครึ้ม
- ค. โโล่งเตียน

๒๔. ช้างตัวผู้ เรียกว่าช้าง.....

- ก. พราย
- ข. พลัง
- ค. พลาย

๒๕. สมชายชอบสะสมเครื่องราง

.....

- ก. ของขวัญ
- ข. ของขลัง
- ค. ขลุ่ย

๒๖. สัตว์เลี้ยงคณานมีลำตัว
เป็น.....

- ก. ปล้อง
- ข. แปลง
- ค. กระปลุก

๒๗. ไบไม้.....ไปตามสายลม

- ก. ลอย
- ข. ปลิว
- ค. โปรย

๒๘. ตำรวจ.....บ้านเรือน

- ก. ตรวจตรา
- ข. ตระเตรียม
- ค. ตรากตรำ

๒๙. อยู่รอด.....

- ก. โปรดโปรด
- ข. ปราศเปรื่อง
- ค. ปลดภัย

๓๐. ที่จังหวัดลพบุรีมี.....

สามยอด

- ก. พระปรางค์
- ข. พระสงฆ์
- ค. ควาญช้าง

๓๑. ประชาชนเคียดกร้อนเพราะ

.....

ง. สงคราม

จ. สงคาม

ฉ. สงกลาม

๓๒. ดอกไม้กำลังบาน.....

ก. พรึบพรึบ

ข. สะพรั่ง

ค. กระจาย

๓๓. ไบ.....ใช้สमानแปลได้

ก. พับพียง

ข. พรึบพลึง

ค. พลับพลึง

๓๔. คุณแม่สวมแหวน.....

ก. พรอย

ข. พลอย

ค. พอย

๓๕. สักคี่คาเล่นกีฬาด้วยความ

.....

ก. ว่องไว

ข. ค่องแคล่ว

ค. คล่องแคล่ว

๓๖. เขาริบวิ่งออกประตูไปอย่าง

.....

ก. ผลุด โผล่

ข. แผลงฤทธิ์

ค. ผลุนผลัน

๓๗. นาย.....ออกล่าสัตว์

ก. พราน

ข. พลาน

ค. พาน

๓๘. ฉันช่วยคุณยายถือ.....

ก. ตะกล้า

ข. ตะกร้า

ค. ตะกร้า

๓๙. ลูกแมววิ่งเล่นอย่าง.....

ก. ปาดเปรื่อง

ข. ปราดเปรียว

ค. วุ่นวาย

๔๐. บ้านสุนัข.....

ไว้หลายต้น

ก. ปลุกพริก

ข. ปุกพริก

ค. ปรุกพริก

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

- ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบฝึกทักษะ
- ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้
- ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- ตารางเรียนแสดงค่าระดับความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

ตารางที่ 4 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ระดับความคิดเห็น
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. แบบฝึกมีความเหมาะสมกับ นักเรียน	5	4	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
2. รูปแบบเหมาะสมกับการนำไปใช้	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังชัดเจน	4	4	4	12	4.00	เหมาะสมมาก
4. เนื้อหาถูกต้องและการนำเสนอ น่าสนใจ	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
5. เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับผล การเรียนรู้ที่คาดหวัง	4	5	4	13	4.33	เหมาะสมมาก
7. กิจกรรมการเรียนการสอน เหมาะสมสำหรับนักเรียน	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
8. กิจกรรมการเรียนเหมาะสมกับ สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	5	4	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
9. แบบฝึกหัดสอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ที่คาดหวัง	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยรวม					4.47	เหมาะสมมาก

ตารางที่ 5 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ระดับความคิดเห็น
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
1. ความสอดคล้องของแผนการเรียนรู้กับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
1.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ที่คาดหวัง	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
2. กิจกรรมการเรียนรู้						
2.1 กิจกรรมสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	5	4	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
2.2 กิจกรรมครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
2.3 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	5	3	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
2.4 เนื้อหาในกิจกรรมมีความถูกต้องและ เหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
2.5 เนื้อหาในกิจกรรมมีความทันสมัยทันต่อ เหตุการณ์	4	5	4	13	4.33	เหมาะสมมาก
2.6 กิจกรรมมีความหลากหลายเหมาะสมกับ ผู้เรียน	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
2.7 กิจกรรมสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนได้ ค้นพบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
2.8 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ทำ ความ เข้าใจ แปลความหมายสังเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นข้อความรู้	4	4	4	12	4.00	เหมาะสมมาก

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	\bar{X}	ระดับความคิดเห็น
	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3			
2.9 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์ตรง เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
2.10 กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีผลงาน (สร้างผลงาน) จากการปฏิบัติ	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
3. สื่อการเรียนรู้	5	4	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้	4	5	4	13	4.33	เหมาะสมมาก
3.2 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้นและมองเห็นสิ่งที่ กำลังเรียนรู้ได้อย่างมีรูปธรรมและเป็น กระบวนการ	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
3.3 ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพ ทางการคิด คิดไตร่ตรอง คิด สร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ	4	5	4	13	4.33	เหมาะสมมาก
3.4 ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน						
4. การประเมินผลการเรียน	5	5	5	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
4.1 การประเมินครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
4.2 มีการประเมินพฤติกรรมแสดงออกของ ผู้เรียนตามสภาพจริง	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
4.3 มีการประเมินคุณภาพของผลงานที่ ผู้เรียนสร้างขึ้น	4	5	4	13	4.33	เหมาะสมมาก
4.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้อย่างเหมาะสม						
ค่าเฉลี่ยรวม					4.54	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์ (IOC) ของ
แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป (IOC)
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	0	2	0.67
2	+1	+1	+1	3	1.00
3	0	+1	+1	2	0.67
4	+1	+1	+1	3	1.00
5	+1	+1	+1	3	1.00
6	+1	+1	+1	3	1.00
7	+1	+1	-1	2	0.67
8	+1	+1	0	2	0.67
9	+1	+1	+1	3	1.00
10	+1	+1	+1	3	1.00
11	0	+1	+1	2	0.67
12	+1	0	+1	2	0.67
13	+1	+1	+1	3	1.00
14	+1	+1	+1	3	1.00
15	+1	+1	+1	3	1.00
16	+1	+1	+1	3	1.00
17	0	+1	+1	2	0.67
18	+1	+1	0	3	1.00
19	+1	0	+1	2	0.67
20	+1	+1	+1	3	1.00
21	+1	+1	+1	3	1.00
22	+1	-1	+1	2	0.67
23	+1	+1	-1	2	0.67
24	0	+1	+1	2	0.67
25	+1	+1	+1	3	1.00
26	+1	+1	+1	3	1.00
27	+1	+1	+1	3	1.00

ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	สรุป (IOC)
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	+1	+1	+1	3	1.00
29	+1	+1	+1	3	1.00
30	0	+1	+1	2	0.67
31	+1	+1	+1	3	1.00
32	+1	+1	+1	3	1.00
33	+1	+1	+1	3	1.00
34	+1	+1	-1	2	0.67
35	+1	+1	+1	3	1.00
36	+1	+1	+1	3	1.00
37	+1	+1	+1	3	1.00
38	-1	+1	+1	2	0.67
39	+1	+1	+1	3	1.00
40	+1	+1	+1	3	1.00

หมายเหตุ +1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ในข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ในข้อนั้น
 -1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ในข้อนั้น

ตารางที่ 7 แสดงค่าระดับความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ข้อที่	R_u	R_L	$R_u + R_L$	$R_u - R_L$	p	r
1	35	25	60	10	0.75	0.25
2	30	18	48	12	0.60	0.30
3	25	13	38	12	0.48	0.30
4	31	15	46	16	0.58	0.40
5	29	12	41	17	0.51	0.43
6	23	10	33	13	0.41	0.33
7	25	14	39	11	0.49	0.28
8	28	16	44	12	0.55	0.30
9	22	12	34	10	0.43	0.25
10	22	11	33	11	0.41	0.28
11	26	16	42	10	0.53	0.25
12	28	12	40	16	0.50	0.40
13	27	10	37	17	0.46	0.43
14	25	17	42	8	0.53	0.20
15	26	13	39	13	0.49	0.33
16	31	15	46	16	0.58	0.40
17	25	14	39	11	0.49	0.28
18	25	15	40	10	0.50	0.25
19	24	12	36	12	0.45	0.30
20	27	14	41	13	0.51	0.33
21	20	12	32	8	0.40	0.20
22	20	12	32	8	0.40	0.20
23	25	16	41	9	0.51	0.23
24	20	10	30	10	0.38	0.25
25	23	12	35	11	0.44	0.28
26	23	15	38	8	0.48	0.20
27	29	15	44	14	0.55	0.35
28	21	11	32	10	0.40	0.25

ข้อที่	R_u	R_L	$R_u + R_L$	$R_u - R_L$	p	r
29	18	10	28	8	0.35	0.20
30	26	7	33	19	0.41	0.48
31	16	4	20	12	0.25	0.30
32	27	10	37	17	0.46	0.43
33	22	11	33	11	0.41	0.28
34	21	6	27	15	0.34	0.38
35	28	16	44	12	0.55	0.30
36	34	21	55	13	0.69	0.33
37	28	18	46	10	0.58	0.25
38	31	12	43	19	0.54	0.48
39	35	21	56	14	0.70	0.35
40	32	19	51	13	0.64	0.33

โดยค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบที่ใช้ได้จะมีค่าระหว่าง 0.2–0.8 และค่าอำนาจจำแนก (r) ที่ใช้ได้จะมีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป

ตารางที่ 8 คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ

คนที่	การอ่าน		D	D ²	การเขียน		D	D ²
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง			ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		
1	13	35	22	484	15	34	19	361
2	15	33	18	324	20	35	15	225
3	23	39	16	256	24	37	13	169
4	19	32	13	169	21	32	11	121
5	12	30	18	324	14	29	15	225
6	9	29	20	400	17	26	9	81
7	17	32	15	225	22	36	14	196
8	13	34	21	441	12	28	16	256
9	13	31	18	324	17	30	13	169
10	10	29	19	361	10	22	12	144
11	14	34	20	400	14	30	16	256
12	13	32	19	361	16	31	15	225
13	15	35	20	400	19	32	13	169
14	13	31	18	324	22	34	12	144
15	12	30	18	324	18	32	14	196
16	11	30	19	361	16	28	12	144
17	23	40	17	289	25	39	14	196
18	19	38	19	361	23	34	11	121
19	15	37	22	484	17	29	12	144
20	12	35	23	529	21	34	13	169
21	10	34	24	576	14	27	13	169
22	19	40	21	441	24	35	11	121
23	12	34	22	484	19	31	12	144
24	12	35	23	529	18	33	15	225
25	13	31	18	324	18	32	14	196
26	8	30	22	484	13	29	16	256
27	21	39	18	324	20	36	16	256

คนที่	การอ่าน		D	D ²	การเขียน		D	D ²
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง			ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		
28	21	40	19	361	23	37	14	196
29	19	38	19	361	18	34	16	256
30	16	39	23	529	21	38	17	289
31	16	36	20	400	21	35	14	196
32	9	30	21	441	15	25	10	100
33	13	34	21	441	16	30	14	196
34	23	40	17	289	23	37	14	196
35	14	36	22	484	20	35	15	225
รวม	517	1202	685	13609	646	1126	480	6732

ภาคผนวก ง
ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางอัมไพ กล้าดิษฐ์
วันเกิด	21 เมษายน 2512
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 290/3 หมู่ 3 ตำบลบางจาก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เอกนาฏศิลป์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ประวัติการศึกษา	- พ.ศ.2537 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนวัดสะแกงาม สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร - พ.ศ.2542 อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนสามัคคีบำรุง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร - ปัจจุบัน ครูชำนาญการ โรงเรียนสามัคคีบำรุง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร